Poniedziałek, 25 października 1937 — Nr. 247
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

10 GR.

8 stron

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA —

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25. Telefon, 22-18, Konto czekowe P. K. O. 200,808.

Ku skonsolidowaniu polskiego świata pracy

W imię dobra i potęgi Polski

Wczoraj rozpoczęło pracę Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych

Braterstwo z Armią — Negatywny stosunek do międzynarodówek

Warszawa. Wczoraj odbył się w Warszawie 1-szy ogólnokrajowy kongres Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych.

O godz. 9,30 salę Rady Miejskiej wypełniły szczelnie delegacje związków zawodowych, które przybyły licznie wraz z pocztami sztandarowymi ze wszystkich stron Polski.

Po odegraniu przez orkiestrę 1-szej Brygady obrady zagaił poseł Tomaszkiewicz, który w krótkim przemówieniu omówił ideę zjednoczenia polskich związków zawodowych. Następnie poseł Tomaszkiewicz powołał na przewodniczącego Kongresu sen. Mariana Malinowskiego („Wojtka"). Na członków prezydium powołano m. in.: marszałka Sejmu Śląskiego Grzesika, posła Fessera, sen. Algajera i posła Gdulę.

Następnie odczytano depeszę nadesłaną przez szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. Adama Koca z życzeniami owocnych obrad oraz uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta R. P., Marszałka Śmigłego - Rydza.

Po uchwaleniu regulaminu obrad, została odczytana deklaracja ideowa zrzeszenia, którą przyjęto przez aklamację.

Deklaracja ideowa zawiera m. in. następujące tezy:

„Robotnik polski, wezwany przez Wielkiego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego do walki i do pracy nad budową niepodległości i wielkości Polski, w ciągu lat zmagań wyzwolił w sobie niespożyte siły i zdolności. Na skutek jednak rozbicia organizacyjnego nie zajął do tej pory w kierownictwie życia państwowego tego miejsca, które mu z tytułu jego twórczych i moralnych wartości przypaść powinno w udziale.

Zjednoczenie Polskich Związków Zawodowych ma służyć idei dobra publicznego i stanowić narzędzie do zjednoczenia całego polskiego ruchu zawodowego, z którego musi być wyłączony czynnik osobistej prywaty i niezdrowych ambicyj jednostek, będących jedną z głównych przyczyn jego rozbicia i płynącej stąd bezsilności.

Polski ruch zawodowy, uznając armię polską, wolną od jakichkolwiek rozgrywek politycznych i partyjnych, za czynnik stanowiący gwarancję całości i niepodległości narodu polskiego oraz za instrument mocarstwowości jego w stosunkach międzynarodowych, deklaruje na każde wezwanie Naczelnego Wodza oddanie wszystkich sił swoich na jej usługi.

W stosunku do drugiej i trzeciej międzynarodówki zajmuje stanowisko negatywne, traktując je: pierwszą jako ekspozyturę politycznych interesów niektórych mocarstw europejskich, drugą jako agenturę i organ imperialistycznego rządu Rosji Sowieckiej, który pod płaszczykiem haseł komunistycznych, wrogich i godzących w całość i niepodległość Polski, zmierza do panowania nad światem. Odwrotnie hasła tej próby dezorganizowania życia i potęgi państwa polskiego z całą stanowczością przez zjednoczenie polskich związków zawodowych będą zwalczane i bezwzględnie niszczone.

Polski ruch zawodowy solidaryzuje się z przesłankami ideowymi Obozu Zjednoczenia Narodowego i wierzy, iż we współpracy z nim osiągnięte zostanie zjednoczenie polskiego świata pracy w imię dobra i potęgi Polski".

Pozostałe tezy dotyczą m. in.: zwalczania bezrobocia, przebudowy i kontroli przez czynniki państwowe i społeczne systemu gospodarczego w Polsce, przebudowy ustroju **społecznego, usprawnienia i wzmocnienia systemu kontroli i przestrzegania ustawo**dawstwa ochronnego, rozbudowy ustawodawstwa społecznego w duchu potrzeb państwa i sprawiedliwości, wzmożenia tempa uprzemysłowienia kraju, przebudowy ustroju rolnego, ruchu spółdzielczego oraz kwestii mieszkaniowej.

W dalszym ciągu obrad sen. M. Malinowski odczytał statut zrzeszenia, po czym delegaci związków zawodowych zgłaszali kolejno w imieniu swych organizacyj akces do centrali „Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych".

W czasie obrad zebrani wielokrotnie manifestowali na cześć Pana Prezydenta R. P., Marszałka Śmigłego - Rydza oraz szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. Adama Koca.

O godz. 12-tej uczestnicy zjazdu udali się pochodem na plac Marszałka Piłsudskiego, składając wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, a następnie do Belwederu, gdzie oddali hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego, składając wieniec na stopniach pałacu.

Marszałek Śmigły-Rydz w Rumunii

Czerniowce. Wczoraj o godzinie 6.25 przybył na terytorium Rumunii do miejscowości granicznej Oraszenir Marszałek Śmigły - Rydz ze świtą. Na granicy oczekiwał Marszałka konsul generalny R. P. w Czerniowcach Uzdowski oraz attache wojskowy przy poselstwie w Bukareszcie płk. Zakrzewski. W imieniu armii rumuńskiej wydelegowany był na granicę płk. Constantin, przydzielony na czas pobytu Marszałka w Rumunii do jego osoby. Poza tym zjawili się na granicy przedstawiciele władz rumuńskich.

O godzinie 7.15 pociąg, wiozący Marszałka przybył do Czerniowiec, gdzie na dworcu oczekiwał w imieniu rządu rumuńskiego prefekt Vantu, przedstawiciele wojska, miasta, miejscowej kolonii polskiej oraz personel konsulatu R. P.

Do pociągu wsiadł poseł R. P. Arciszewski, który towarzyszyć będzie Panu Marszałkowi do Bukaresztu. Po krótkim postoju pociąg odjechał do Sinaia.

Białogród. Książę regent jugosłowiański Paweł wyjechał do Bukaresztu, by wziąć udział w uroczystościach z okazji promocji następcy tronu rumuńskiego wojewody Michała na porucznika.

Dom Marynarza Polskiego w Holandii

Amsterdam. Wczoraj w Scheveningen (Holandia) nastąpiło uroczyste otwarcie Domu Marynarza Polskiego w obecności posła R. P. w Hadze Babińskiego, przedstawiciela nuncjatury, członków poselstwa, miejscowych władz, oraz linii okrętowych oraz towarzystw dobroczynności. Dom Marynarza Polskiego jest pierwszym w Europie domem, przeznaczonym specjalnie dla rybaków z fundacji katolickiego Apostolatu Morza. Dom ten będzie schroniskiem dla rybaków polskich zatrudnionych przez Towarzystwo Połowów Dalekomorskich.

Zatarg o podział ławkowy we Lwowie

Żydowski „Nasz Przegląd" donosi, że rektor Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Kulczyński, wypowiedział się przeciwko podziałowi ławkowemu na tej wyższej uczelni.

Młodzież polska wydała odezwę skierowaną przeciwko rektorowi. W odezwie tej młodzież akademicka we Lwowie żąda podziału ławkowego takiego samego, jaki obowiązuje już w Warszawie.

Bomby w kiosku gazetowym

Paryż. W Tuluzie w kiosku z gazetami jeden z kupujących pisma, którego tożsamości dotychczas nie stwierdzono, pozostawił trzy pociski o wielkiej sile wybuchowej. Pociski te odesłano do laboratorium miejskiego.

Zmiana na stanowisku szefa sztabu OZN.

Płk. Kowalewski odwołany z urlopu

WARSZAWA. (Tel. wł.). Ppłk. Jan Kowalewski został odwołany przez ministra spraw wojskowych z urlopu, podczas którego pełnił funkcje szefa sztabu Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Ppłk. dypl. Kowalewski ma objąć w najbliższym czasie inne stanowisko.

Funkcje p. o. szefa sztabu O. Z. N. obejmuje płk. dypl. Zygmunt Wenda.

Rewizje u Niemców w Łodzi

ŁÓDŹ. Na skutek polecenia sędziego śledczego władze policyjne dokonały szczegółowej rewizji w mieszkaniach 2-ch pastorów ewangelickich Adolfa Dopersteina i Gustawa Schedlera. Jednocześnie aresztowano 2-ch działaczy niemieckich organizacyj ewangelickich. W stosunku do pastorów dokonano również rewizji osobistych. Ogółem rewizje trwały 4 godziny. Powody tych rewizji nie są ujawnione.

Rycerski ryngraf dla O. R. P. „Grom"

Podniosła uroczystość na pokładzie najpiękniejszego polskiego okrętu

Chluba Rzeczypospolitej, okręt Marynarki Wojennej „Grom" otrzymał rycerski ryngraf z wizerunkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej na tle godła Orła Białego i pod tym znakiem pełnić będzie odtąd zaszczytną służbę stróża Rzeczypospolitej na morzu.

Ryngraf — jak już donieśliśmy — dla ORP „Grom" ufundowała Nadmorska Rada Okręgowa Stowarzyszenia Rodziny Wojskowej w Gdyni. Bogato złocony ryngraf przedstawia wizerunek Matki Boskiej Ostrobramskiej, wykuty na tle Orła Białego — znak służby Bogu i Ojczyźnie.

Wręczenie rycerskiego ryngrafu ORP „Grom" odbyło się w sobotę w godzinach rannych w porcie wojennym, na pokładzie okrętu.

W podniosłej tej uroczystości uczestniczyli dowódca Floty admirał Unrug, dowódca Obrony Wybrzeża komandor dypl. Frankowski, załoga ORP „Grom" z dcą, przedstawicielki Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa": przewodnicząca Zarządu Naczelnego p. senatorka Norwid-Neugebauerowa, przewodnicząca Rady Nadmorskiej Okręgu p. radna Frankowska, panie z „Rodziny" oraz reprezentanci prasy.

Uroczystość rozpoczął okolicznościowym pięknym przemówieniem ks. kapelan Miegoń, który również dokonał aktu poświęcenia ryngrafu. Z kolei ryngraf wręczyła imieniem Nadmorskiej Rady Okręgowej R. W. p. radna Frankowska dowódcy ORP „Grom", po czym piękny dar Rodziny Wojskowej zawieszono na honorowej burcie okrętu.

Z okazji podniosłej uroczystości na pokładzie okrętu, okolicznościowe przemówienia wygłosili pp.: przewodnicząca radna Frankowska, dowódca „Gromu" i senatorka Norwid-Neugebauerowa.

Młodzież wiejska „Wielkiego Pomorza“

pod jednym sztandarem

I. walny zjazd okr. pomorskiego Zw. Młodej Wsi w Toruniu

W dniu wczorajszym, t. j. w niedzielę, dnia 24 bm. odbył się w Toruniu 1-szy walny zjazd wojewódzki okręgu pomorskiego Związku Młodej Wsi. Ten nowoutworzony okręg obejmuje swoim zasięgiem terytorium t. zw. „Wielkiego Pomorza“; Związek Młodej Wsi więc jest pierwszą organizacją

Fragment pochodu w Toruniu uczestników zjazdu okręgu pomorskiego Związku Młodej Wsi; widzimy barwną grupę dziewcząt wiejskich z Kujaw.

społeczną, która ustanawiając swój okręg pomorski, wzięła pod uwagę powiększony obszar województwa pomorskiego.

Na zjazd przybyło około 500 delegatów z Pomorza jak i z powiatów wojew. warszawskiego, włączonych do Pomorza.

O godz. 9,30 uczestnicy zjazdu przemaszerowali głównymi ulicami miasta przed pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego, u stóp którego złożyli wieniec. Następnie kolumny zjazdowiczów, zwracając powszechną uwagę barwnością strojów ludowych kujawskich, udały się do bazyliki św. Jana, gdzie wysłuchały mszy św. na intencję Związku. Po nabożeństwie odbył się pochód przez miasto z kapelą ludową na czele.

O godz. 12 w wielkiej sali „Dworu Artusa“ rozpoczęły się obrady zjazdu; zagaił je prezes okręgu pomorskiego p. Woziwoda, witając przedstawicieli władz z reprezentantem Wojewody Pomorskiego, naczelnika wydziału rolnictwa Sztekiela i starostę grodzkiego p. Bruniewskiego na czele. Przemówienia powitalne wygłosili: naczelnik Sztekiel, prezes Okręgu Związku Strzeleckiego sen. Seib, prezes Okręgu Warszawskiego Związku Młodej Wsi p. Tyczyński oraz przedstawiciel Związku Harcerstwa Polskiego p. Stachowicz.

Następnie prezes Centralnego Związku Młodej Wsi p. Stanisław Gierat z Warszawy wygłosił referat w którym scharakteryzował założenie ideologiczne Związku.

O programie pracy na rok przyszły mówił mgr. Dudek, sekretarz okręgu pomorskiego, po czym rozwinęła się dyskusja i uchwalono ciekawe rezolucje.

Zjazd dokonał wyboru zarządu z prezesem Ludwikiem Staszyńskim z Aleksandrowa Kujawskiego na czele.

Na zakończenie uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta R. P., Marszałka, ministra rolnictwa oraz p. Wojewody Pomorskiego.

Wieczorem w sali Dworu Artusa odbyła się wieczornica artystyczna w wykonaniu uczestników i uczestniczek zjazdu w strojach regionalnych.

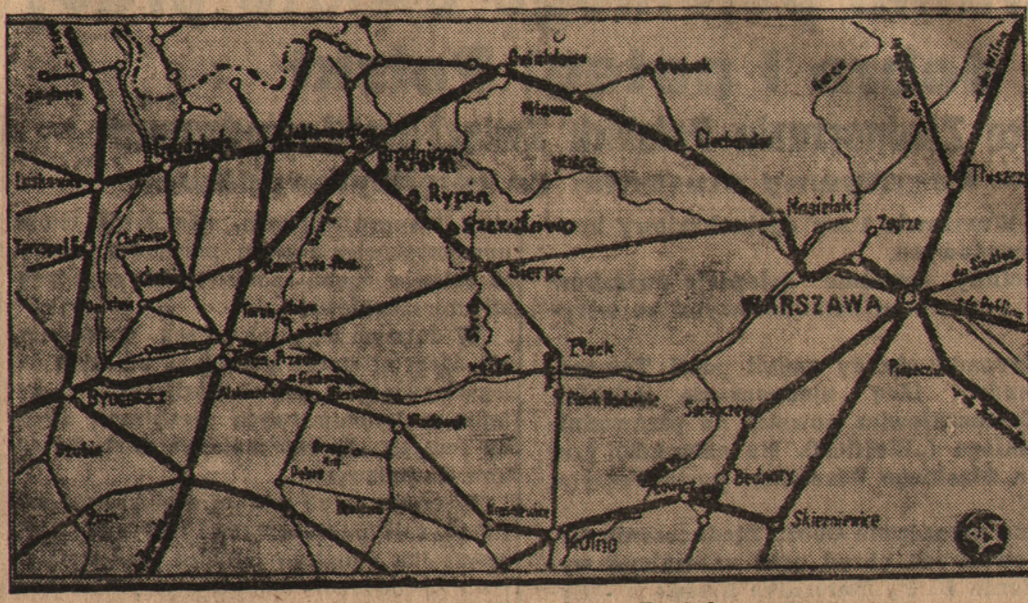
Otwarcie i poświęcenie linii kolejowej

Sierpc - Brodnica

Uroczystości w Sierpcu i Brodnicy

Warszawa. W dniu wczorajszym w Sierpcu odbyła się uroczystość poświęcenia i otwarcia nowowybudowanej linii kolejowej Sierpc — Brodnica. W uroczystości wzięli udział minister komunikacji Ulrych i szereg innych dostojników z Warszawy.

Pierwsze przemówienie wygłosił dyrektor kolei z Torunia inż. Dobrzycki, który przedstawił znaczenie gospodarcze nowej linii. Po dalszych przemówieniach ks. biskup chełmiński Dr. Okoniewski dokonał aktu poświęcenia, po czym minister komunikacji wraz z gośćmi udał się nową linią kolejową do Brodnicy, gdzie został powitany przez Wojewodę Pomorskiego min. Raczkiewicza i przez przedstawicieli władz miejscowych.

Mapka sytuacyjna nowej linii Sierpc—Brodnica.

Księstwo Windsor u Hitlera

Berchtesgaden. Niemieckie biuro informacyjne donoi: Książę i księżna Windsoru zostali wczoraj, przed zakończeniem krajoznawczej podróży po Niemczech, przyjęci przez kanclerza Hitlera, który zatrzymał ich na herbacie. (Pat).

Terror w Palestynie trwa

Jerozolima. Akty terrorystyczne trwają w dalszym ciągu. Ubiegłej nocy znaleziono trzy bomby na torze kolejowym w pobliżu Gazy. W Tel Avivie ostrzeliwano rzeźnię. Doszło do strzelaniny również w Safed i na przedmieściach Jerozolimy.

Władze angielskie prowadzą energiczną walkę z terrorystami. W wioskach należących do okręgu jerychońskiego rozmieszczono 90 policjantów, którzy są utrzymywani na koszt gmin.

W Napluzie dokonano rewizji w 60 domach, z których 6 następnie zburzono za pomocą dynamitu.

Książka honorowa

dla licznych rodzin

Berlin. Według danych urzędowych wpłynęło już blisko pół miliona wniosków od rodzin, obdarzonych licznym potomstwem, a pragnących uzyskać t. zw. „książkę honorową licznych rodzin niemieckich“. Do prasy rozesłano odezwę, podkreślającą znaczenie wysokiego przyrostu ludności dla Niemiec.

Kradzież zarażonych kiłą królików

Kraków. Wśród mieszkańców Krakowa gruchnęła onegdaj sensacyjna wiadomość. Oto w jednym ze szpitali skradziono cztery zarażone syfilisem króliki. Na królikach tych lekarze dokonywali doświadczeń. Jeden z królików miał bardzo silnie rozwiniętą kiłę i był przeznaczony na uśmiercenie. Skóra jego pokryta była ropiejącymi strupami.

Dwa chore króliki zdołał odnaleźć posługacz szpitala w jednej z jadłodajni, dwóch pozostałych nie zdołano odnaleźć. Jak krążą wersje, zostały one również zakupione przez jedną z właścicielek kawiarni.

Inauguracja sezonu Konfraterni Artystów

w Toruniu

W ub. sobotę, dnia 23 bm. Konfraternia Artystów w Toruniu, skupiająca czołowych przedstawicieli życia artystycznego, kulturalnego i naukowego na Pomorzu, zainaugurowała nowy sezon swoich prac specjalnym uroczystym wieczorem. O godz. 21,30 zgromadziły się w izbie Konfraterni w podziemiach Ratusza toruńskiego członkowie tego zrzeszenia jako też wybitni reprezentanci życia kulturalnego stolicy Pomorza. Wieczór zaszczycił swoją obecnością P. Wojewoda min. Raczkiewicz.

Przemówienie zagajające wygłosił majster Konfraterni Stan. Nowakowski, dyr. Rozgłośni Pomorskiej, podkreślając rolę Torunia jako centrum kulturalnego na Pomorzu, po czym odczyt pt. „Siły społeczne na Pomorzu“ wygłosił znany socjolog polski dr. Florian Znaniecki, profesor Uniwersytetu Poznańskiego. Mówca, analizując strukturę społeczeństwa pomorskiego, dopatruje się w niej sił społecznych t. zw. kulturotwórczych, zdolnych objąć przodownictwo w całej Polsce. Odczyt, odznaczający się niewątpliwie ciekawymi wnioskami, ze względu na śmiałe myśli przykuwał uwagę audytorium od początku do końca, wywołując żywą dyskusję między uczestnikami wieczoru podczas herbatki.

Konfraternia Artystów staje się ośrodkiem nie tylko miłośnictwa sztuk pięknych, ale także ogniskiem wszechstronnej myśli.

Bunt Mongołów przeciw Nankinowi

Intryga japońska

Tokio. Mongolskie miasto Sujuan, stolica prowincji o tej samej nazwie, była widownią wielkiej manifestacji separatystycznej. Odbyło się tam zgromadzenie publiczne w liczbie 10.000 Mongołów i Chińczyków, którzy uchwalili w imieniu ludności prowincji oddzielić się od rządu nankińskiego. Zgromadzenie postanowiło skasować flagę chińską i używać od dziś w prowincji Sujuan flagę mongolską. Jedna z rezolucji postanawia unieważnić kalendarz chiński i wprowadzić kalendarz mongolski, określając jednocześnie, że 23 października 1937 r. jest 23 października roku 732 ery Czyngishana.

Chińczycy stracili według komunikatu japońskiego 365 samolotów

Flota chińska pod Kantonem zniszczona?

Władze chińskie zablokowały rzekę Kanton celem zabezpieczenia przed natarciem japońskim z morza.

Komunikat **japoński** stwierdza, że cała wojenna marynarka chińska, stojąca pod Kantonem jest zniszczona. Mianowicie przed miesiącem japońskie okręty wojenne zatopiły dwa krążowniki chińskie pod Kantonem, japońskie lotnictwo w pierwszych dniach października zatopiło dziesięć torpedowców i kontrtorpedowców. Pozostałych 10 małych okrętów wojennych schroniło się do portu portugalskiego Macao.

Sztab japoński komunikuje, że od wybuchu zatargu z Chinami do dnia 20 października japońskie lotnictwo zniszczyło 365 samolotów chińskich z czego 153 strącono w walce powietrznej, zaś 212 zniszczono bombami na ziemi. Japończycy stracili 46 samolotów.

Srebro Chin do Anglii

na zabezpieczenie zobowiązań

W okresie od 11 do 16 b. m. wysłały Chiny do Londynu srebra za 40 mil. dol. Cała ta kwota wpisana została, jako depozyt Hong — Kong — Szanghaj Banking Corporation i służyć ma na zabezpieczenie płatności zobowiązań zagranicznych Chin.

Marszałek Śmigły-Rydz o Bydgoszczy

Do zarządu organizowanej Wystawy Radiowej w Bydgoszczy Marszałek Śmigły - Rydz nadesłał dedykację następującej treści:

„Miasto Bydgoszcz, organizując ogólnopolską wystawę radiową, daje nowy dowód przedsiębiorczości i zdrowego, silnego instynktu życiowego, umiejącego przejawiać się w nowoczesnych formach.“

(—) **Śmigły-Rydz**

Burzliwe zajścia antyżydowskie w Gdańsku

Bojówki młodzieży powybijały szyby w kilkudziesięciu składach

Po zapowiedzi kierownika polityki narodowo - socjalistycznej Forstera w Gdańsku, rozpoczęta w tych dniach od oddzielenia straganiarzy żydowskich na rynkach Sopot i Gdańska akcja antyżydowska przybiera coraz ostrzejsze formy.

W nocy z piątku na sobotę niewyśledzeni sprawcy zniszczyli wystawy dwóch składów żydowskich przy ulicy Häkergasse. Na zajutrz, t. j. w sobotę można było zauważyć w mieście nastrój niezwykle podniecony, szczególnie między młodzieżą niemiecką, która wcześniej niż zwykle opuściła zajęcia szkolne.

Najpierw znieważano słownie klientów składów żydowskich, a około godz. 11 w południe podjęto na nowo niszczenie wystaw sklepowych. W wyniku zajść powybijano szyby kilkudziesięciu sklepów żydowskich przy ulicach Häkergasse, Altstädtischer Graben, Langebrücke, Ziegengasse, Portchaisengasse, Damm, Pfefferstadt i t. d. Ofiarą sprawców padły drogerie, składy konfekcji, mydła, piekarnie, jadłodajnie, składy spożywcze, mebli, cygar, owocarnie itd. W jednym tylko sklepie konfekcji Czerninskiego na rogu ulic Altstädtischer Graben i Mühlengasse rozbito aż 4 wielkie szyby, przy czym nie ograniczono się tylko do niszczenia samych urządzeń składowych. Jak zwykle poczęły korzystać z zajść i zbiegowiska, różne męty społeczne a wraz z nimi i niektórzy uczniacy, którzy wykorzystując sytuację, poczęli kraść towary. Szkody wyrządzone sobotnimi zajściami są bardzo znaczne.

Przerażeni kupcy żydowscy zamykali składy na gwałt nie wyłączając składów, mieszczących się przy ulicach głównych, jak Langgasse, Holzmarkt itd.

W dalszym ciągu rozbito około godz. 14 na ulicy Ziegengasse okno wystawy składu kawy i herbaty Rity Landau. Gdy ekspedientka p. Witkowska, Polka - gdańszczanka, wybiegła na ulicę po policję, została pobita przez członka młodzieży hitlerowskiej w mundurze i towarzyszącego mu cywila. Pobita udała się do lekarza, który wystawił jej atest, stwierdzający poważne obrażenia ciała od uderzeń.

Policja miała ciężki dzień, interweniując co chwila to tu, to tam. Pogotowie policyjne krążyło w samochodach po ulicach, a oprócz tego po ulicach uwijały się patrole piesze, rozpraszając gromadzące się nieustannie aż do późnego wieczora tłumy ludności.

Nie poprzestano jednak na tym. W nocy wybijano szyby w składach żydowskich w dalszym ciągu. Ofiarą padły tu składy f. Wernera przy ulicy Grosse Wollwebergasse, w składzie ubrań i artykułów męskich Rudolfa Brzezinskiego. Zdaje się, że ofiarą tych wykroczeń stało się także kilka sklepów, których właściciele, zdaje się nie są Żydami, a mianowicie cukiernia Anny Lingk i handel starzyzną Aliny Becker.

Wczorajszej niedzieli, która w dalszym ciągu gromadziła tłumy, zwłaszcza dzieciarni, zapanowało uspokojenie, prawdopodobnie z uwagi na dzień świąteczny.

Ogólna suma strat nie została jeszcze obliczona, sięgają one już ponad 100 tysięcy guldenów. W myśl przepisów — za wynikłe z rozruchów szkody m. Gdańsk nie odpowiada.

Sytuacja na froncie Małej Ententy i Węgier

(Korespondencja własna) Budapeszt w październiku.

W polityce węgierskiej ostatnich czasów zaszły zasadnicze zmiany w stosunku do Małej Ententy i poszczególnych jej członków.

Zagadnienie węgierskie jest bardzo skomplikowane, gdyż krzyżują się tu różne sprawy, których od siebie oddzielić się nie da.

W zasadzie Węgry nigdy nie przyjęły klauzul terytorialnych traktatu z Trianon: „Nem ,nem soha!“ (Nie, nie, nigdy!) jest dotychczas hasłem 9 milionów Węgrów zamieszkujących to jedyne w Europie królestwo bez monarchy; lecz w chwili obecnej na czoło zagadnień aktualnych wysuwają się przede wszystkim rewindykacje węgierskie w kwestii mniejszościowej, oraz w dziedzinie zbrojeniowej.

Po decyzji konferencji Lozańskiej z dnia 11 grudnia 1932 r., przyznającej wszystkim państwom zasadnicze prawo do równości zbrojeń obronnych, Węgry wystąpiły solidarnie z Austrią, żądając urzeczywistnienia tej klauzuli. Jednakże, gdy w r. 1936 Austria, wstępując w ślady Niemiec, uniezależniła się od ograniczeń wojskowych, Węgry nie przyjęły taktyki faktów dokonanych i nadal pozostały przy rokowaniach, starając się wygrać atut lojalnego ustosunkowania się do partnerów i niezrywania jednostronnego umów, żądając uznania i rekompensant dla swej polityki. Mała Ententa ze swej strony od lat pragnie wykorzystać dla siebie żądania Węgier w dziedzinie równouprawnienia wojskowego i przez dłuższy czas, wzamian za owo równouprawnienie, żądała definitywnego uznania stypulacji traktatu z Trianon.

Obecnie na skutek akcji Włoch z jednej strony, a Anglii i Francji z drugiej, nie ma już mowy o tego rodzaju Lokarnie naddunajskim; wzamian za równouprawnienie Mała Ententa żąda dzisiaj od Węgier gwarancji bezpieczeństwa dla krajów sąsiadujących z Węgrami. Budapeszt z kolei, wzamian za te gwarancje żąda równouprawnienia i zmiany na lepsze położenia mniejszości węgierskiej w państwach Małej Ententy.

Podczas rozmów genewskich między Antonescu i Kanyą, Kanyą i Delbosem, Delbosem i Antonescu, Kanyą i Puricem, oraz Kroftą i pozostałymi, zarysowały się możliwości pojednania oraz pewne przeszkody stojące na drodze ku zgodzie. Stosunkowo najmniej trudności nastręcza porozumienie z Jugosławią; zaledwie 7.4% ludności Wielkich Węgier znalazło się w obrębie Jugosławii. W łonie Małej Ententy Jugosławia jest i zawsze była czynnikiem pojednawczym, jeżeli chodzi o stosunki z Budapesztem. Gorzej natomiast przedstawiała się dotychczas sprawa stosunków między Węgrami a Rumunią, której przypadło w udziale 36.2% ludności Wielkich Węgier, czyli o 4% więcej niż obecnemu Królestwu Węgierskiemu. Węgrzy stanowią pewnego rodzaju enklawę w rumuńskim Ardealu. Skargom z powodu niestosownego traktowania mniejszości węgierskiej przez rząd bukareszteński w ciągu lat nie było końca. Najgorzej jednak przedstawia się dotychczas ewentualność porozumienia z Czechosłowacją, gdyż tu oprócz kwestii mniejszościowej (Czechosłowacji przypadło 22.3% ludności węgierskiej) istnieje problem Rusi Podkarpackiej.

Pomimo tych trudności, sytuacja na froncie Mało Ententowo-Węgierskim przedstawia się obecnie pomyślniej niż przed kilku miesiącami. Wydaje się, że z obu stron zrozumiano, iż przewlekanie sporu w nieskończoność sprzeczne jest z wzajemnymi interesami. Atmosfera została poniekąd oczyszczona, czego najlepszym dowodem jest ostatnie przemówienie premiera rumuńskiego Tatarescu, który oświadczył, iż Rumunia pragnie normalnego współżycia i wzajemnego zaufania z mniejszościami, oraz że wyciąga przyjazną rękę do wszystkich tych „których zmienne koleje losu pozostawiły na drodze Wielkiej i Małej Ententy“.

A. K.

Poetka polska opowiada Anglii o Wielkim Marszałku

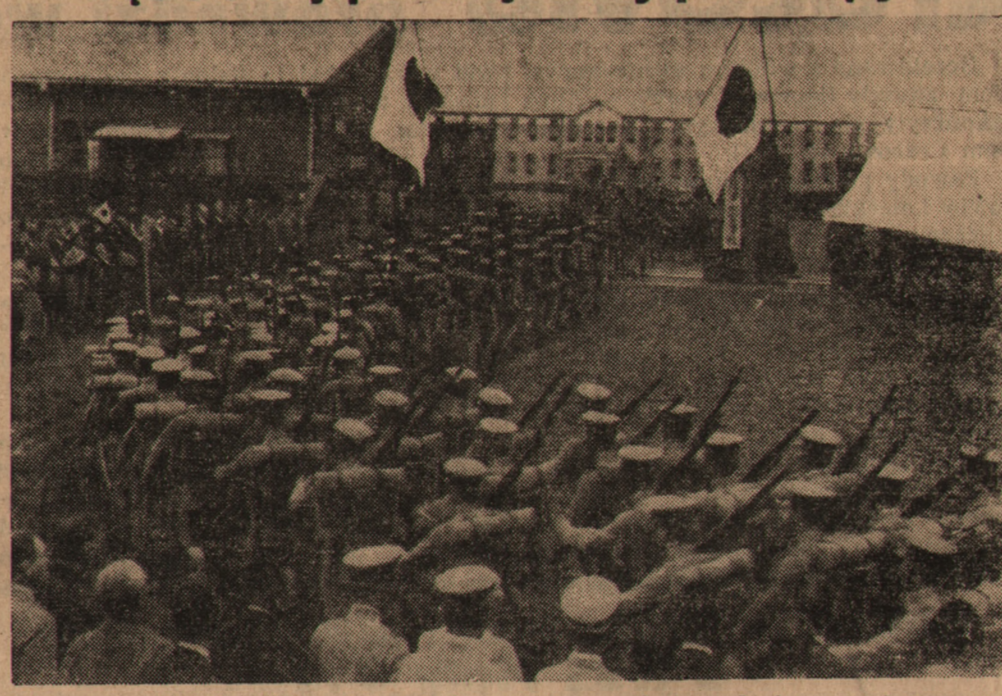
Londyn. Znana poetka polska Kazimiera Iłłakowiczówna odbywa obecnie tournee odczytowe po Anglii, wygłaszając prelekcje o Marszałku Piłsudskim p. t.: „Psychologia wielkości“. Tournee to zorganizowane zostało przez brytyjski związek kobiet z uniwersyteckim wykształceniem.

Pierwszy odczyt z tego cyklu odbył się 2 października w Portsmouth, skąd Iłłakowiczówna rozpoczęła swój odczytowy objazd Anglii. Następnie poetka polska wygłosiła swoje odczyty o Marszałku Piłsudskim w Bristolu, w Leicester, w Huddersfield, w Liverpoolu, w Oxfordzie i w Cambridge. Dnia 8 bm. odbył się również odczyt w Londynie.

Ponadto poza tymi odczytami dla audytorium angielskiego, wygłaszanymi po angielsku Kazimiera Iłłakowiczówna wygłosiła odczyt dla polskiej kolonii robotniczej ześrodkowanej w Towarzystwie Polskim w Londynie oraz podobny odczyt dla Polaków w Manchesterze. Odczyty te cieszyły się wielkim powodzeniem, miarą czego były liczne dziękczynne przyjęcia organizowane w wielu miastach przez różne sfery społeczeństwa angielskiego, na których Kazimiera Iłłakowiczówna wygłaszała okolicznościowe przemówienia na temat więzów kulturalnych łączących Anglię i Polskę.

W czwartek 21 października Anglo-Polish Society w Londynie urządziło na cześć poetki polskiej bankiet, na którym Kazimiera Iłłakowiczówna w okolicznościowym przemówieniu poruszyła żywotne zagadnienia związków kulturalnych polsko - angielskich.

Wędrówka japońskiej szkoły podchorążych

Jedna z japońskich szkół podchorążych została przeniesiona do innego miasta, odległego od poprzedniej siedziby o 40 km. Ponieważ nie było żadnej innej komunikacji, cała szkoła rozpoczęła ze swym inwentarzem wędrówkę pieszą na nową placówkę. — Na zdjęciu naszym japońscy podchorążowie wkraczają do upragnionego miasta Kanawaga.

Pomnik Poincare'go

Na zdjęciu naszym pomnik wielkiego Francuza Raymonda Poincare'go w Sampigny, odsłonięty w ub. tygodniu.

Alechin sięga po szachowe mistrzostwo świata

Leyden. Ósma partia światowego mistrzostwa szachowego między Euwe a Alechinem zakończyła się poddaniem Euwego. Stan rozgrywek: Alechin 5 — Euwe 3 punkty.

Jerozolima bez mięsa koszernego

Nowe akty terrorystyczne w Palestynie

Jerozolima. Klasztorna cisza, jaka zwykle panuje dookoła kościoła betleemskiego, została wczoraj nad ranem zakłócona wymianą strzałów między terrorystami arabskimi a policją. Arabowie z ukrycia zaczęli ostrzeliwać budynek policji. Policja odpowiedziała strzałami, zmuszając napastników do ucieczki.

Jerozolimie grozi obecnie brak mięsa koszernego, ponieważ żydowscy rzeźnicy nie mogą swobodnie udawać się do położonych poza miastem rzeźni miejskich. Rzeźnie te mieszczą się w dolinie u stóp Góry Oliwnej. Wczoraj rano w stajniach rzeźni zastrzelono 11 wołów.

W wielu miejscach terroryści arabscy rozstrzeliwali patrole i posterunki policyjne. Na dwóch policjantów brytyjskich dokonano napadu w starej części Jerozolimy. W Haifie odniósł ciężkie rany agent policyjny narodowości żydowskiej. W pobliżu pałacu sprawiedliwości w Haifie wybuchła bomba. Niedaleko miasta ostrzeliwano autobus, należący do towarzystwa żydowskiego.

Policja zarejestrowała również kilka wypadków ostrzeliwania samochodów i podróżnych na drodze z Jerozolimy do Jerychonu.

Mussolini uśmiechał się na widok orkiestr

Jeden z wyższych funkcjonariuszy S. S., który dowodził 7 oddziałem S. S., przydzielonym jako ochrona Mussoliniemu podczas podróży do Niemiec, w piśmie „Schwarze Korps“ umieścił swoje uwagi, omawiające, co najwięcej interesowało Mussoliniego w czasie tryumfalnego przyjęcia w Niemczech.

„U Duce mogliśmy zauważyć podczas parad w Monachium i w Berlinie, że podczas przemarszu różnych formacyj, mimo bacznego obserwowania wszystkich oddziałów, każdorazowy przemarsz orkiestr wywoływał widoczny uśmiech. Podczas parady wojskowej w Berlinie galopujące orkiestry konnych oddziałów, a zwłaszcza z dużą fantazją zajeżdżający dobosze, grający na kotłach, wywoływali stały uśmiech na twarzy Mussoliniego.

Jadowite anonimy zabijały ludzi i były zmorą całego miasteczka

Berlin. Sąd ławniczy w Grabow (Meklemburgia) rozpatrywał sprawę pewnego mieszkańca tego miasta, oskarżonego o systematyczne pisanie listów anonimowych. Od szeregu lat całe miasto żyło w ciągłym podnieceniu. Wszyscy bodaj obywatele otrzymywali anonimy. Jedna z odbiorczyń listu, pełnego najpospolitszyst insynuacyj, popełniła samobójstwo. Podobny anonim otrzymała chora w szpitalu miejskim. Treść listu podziałała tak ujemnie na stan zdrowia chorej, że wkrótce zmarła.

Autora anonimów ujęła niedawno policja państwowa Sąd skazał oskarżonego na pięć lat więzienia i utratę czci.

(Pat).

Metody niemieckie w stosunku do polskiej mniejszości

Aż się proszą, żeby ich skuteczność wypróbować u nas

W związku z głosami mniejszościowej prasy polskiej w Niemczech stwierdzamy, że proponowany przez Niemcy układ dwustronny w sprawach mniejszościowych jest dla ludności polskiej w Niemczech bez wartości, bytomska „Ostdeutsche Morgenpost“ (nr. 262) pisze co następuje:

„Warszawa i Berlin starają się naprawić nie tylko ogólne stosunki między obu państwami, ale uważają także za konieczne dojść do porozumienia w dziedzinie polityki mniejszościowej. Tego rodzaju porozumienie wydaje się tym potrzebniejsze, ponieważ od 15 lipca problem narodowościowy na Górnym Śląsku ogromnie się zaostrzył nie w najmniejszym stopniu przez wprowadzenie nowego ustawodawstwa dla województwa śląskiego i przez planowe usuwanie niemieckich robotników i urzędników. Oceniając sytuację obiektywnie, trzeba podnieść, że zaostrzenie się atmosfery na Górnym Śląsku zostało spowodowane przez stronę polską. Polska opinia publiczna bowiem, zamiast wpływać uspakajająco, postępuje wprost przeciwnie: od tygodni przeprowadza ona huraganowy atak na wszystko, co niemieckie. Szczególnie wyolbrzymia ona niektóre konieczne kroki władz niemieckich, które mają na celu przekonanie się o lojalności polskiego ruchu (?!). Przemilcza jednak uwalnianie zaaresztowanych, zwracanie skonfiskowanych książek i odebranych paszportów itp. Przede wszystkim przedstawia położenie mniejszości polskiej w Rzeszy w ten sposób, jakoby całe życie organizacyjne tej mniejszości było zupełnie zlikwidowane. W odniesieniu do tego ostatniego przedstawia się rzeczywistość tak, że zostały już podjęte wszystkie przygotowania do prac zimowych i że we wszystkich lokalach organizacyj polskich, szczególnie Związku Polaków, mogą się odbywać bez przeszkód zbiórki członków mniejszości; ruch polski na Śląsku Opolskim prowadzi pracę całą siłą pary“.

Z podkreślania o tym, że w lokalach organizacyj polskich mogą odbywać się bez przeszkód zbiórki „członków mniejszości“ wynika niedwuznacznie, że Niemcy naturalne to uprawnienie traktują jako wyjątkowy przywilej udzielony ludności polskiej. W ten sposób potwierdza strona niemiecka wyraźnie, zupełne pognębienie ludności polskiej i odebranie jej najbardziej podstawowych obywatelskich uprawnień. W tych warunkach cynizm „Ostdeutsche Morgenpost“ bije wszelkie rekordy.

Czy wyciągniemy z tego właściwe wnioski? Metody zeprezentowane przez III Rzeszę aż proszą się, by wypróbować ich skuteczność u nas.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE
dodatek tygodniowy

Jędrzejowska i bokser Jarosz przybyli już do Polski

Jędrzejowska opowiada o swoich triumfach w St. Zjednoczonych

Statkiem „Piłsudski" powróciła w sobotę do Gdyni po 4-miesięcznej nieobecności w kraju Jadwiga Jędrzejowska, wi-

JADWIGA JĘDRZEJOWSKA
na pokładzie m/s „Piłsudski" w Gdyni po powrocie z Ameryki.

cemistrzyni Wimbledonu i St. Zjednoczonych. Na dworzec Morski przybyli przywitać Jędrzejowską przedstawiciele Polskiego Związku Lawn-Tennisowego, klubu sportowego „Legia" w Warszawie, Gdyńskiego Klubu Lawn-Tennisowego, liczne rzesze sportowców oraz przedstawiciele prasy. Powitanie było bardzo serdeczne — Jędrzejowska otrzymała wiele kwiatów. Nasza sława w tenisie ma jeszcze nogę w gipsie i chodzi przy pomocy kół. Gips zdjęty zostanie za tydzień, jednak grać w tenisie będzie mogła p. Jadzia dopiero za 4 lub 5 miesięcy.

W wywiadzie udzielonym przedstawicielom prasy nasza mistrzyni opowiedziała o swych triumfach odniesionych w St. Zjednoczonych. Tak więc po uzyskaniu tytułu wicemistrzyni Wimbledonu opuściła Jędrzejowska Anglię w dniu 16 lipca, udając się do St. Zjednoczonych, gdzie brała udział w czterech turniejach oraz w dwóch meczach okazowych.

W pierwszym turnieju w Seabright zajęła drugie miejsce, przegrywając w finale z Marble w 3-ch setach na skutek upału, oraz nieprzyzwyczajenia się do gry na kortach singlowych bez linii doublowych.

W drugim turnieju w East Hampton zwyciężyła bijąc w finale miss Sarah Palfrey (3 rakieta Ameryki).

Na trzecim turnieju w Rye, zajęła pierwsze miejsce bijąc w finale Marble 7:5, 6:4 (w obu setach Marble prowadziła po 4:2).

W czwartym turnieju o mistrzostwo St. Zjedn. w Forest Hill pobiła w półfinale Jacob (mistrzyni świata w ub. r.) 6:4, 6:4, w finale zaś uległa Lizanie 2:6, 4:6, będąc faworytką turnieju. W turnieju tym brała również udział Marble, która przegrała jednak z młodą tenisistką amerykańską Boundy (Jędrzejowska wygrała z Boundy dwukrotnie w Seabright i w Rye). Finałowej rozgrywce Jędrzejowskiej z Lizaną przyglądało się 18 tys. osób, w czym 5 tys Polaków.

Po turnieju w Forest Hill pojechała Jędrzejowska do Detroit i Chicago na zaproszenie tamtejszej Polonii, biorąc tam udział w meczach pokazowych z tenisistami niemieckimi von Crammen i Henklem oraz tenisistą amerykańskim Budgem.

Z Chicago udała się Jędrzejowska do Los Angelos na mistrzostwa Kalifornii. W pociągu uległa wypadkowi łamiąc palec o prawej nogi i skręcając nogę. W Los Angelos leżała w szpitalu dwa tygodnie. W czasie pobytu w Los Angelos wytwórnia „Paramount" podejmowała Jędrzejowską lunchem.

Opuszczając Stany Zjednoczone Jędrzejowska była podejmowana w Nowym Jorku przez tamtejszą Kolonię polską — bankietem, na którym obecny był konsul R. P. oraz najwybitniejsi przedstawiciele Polonii amerykańskiej.

* * *

Statkiem „Piłsudski" przybył również do Gdyni znany bokser polski w Ameryce, b. mistrz świata Tadeusz Jarosz wraz z matką. Jarosz, który udaje się obecnie do swej rodziny pod Jarosławiem, ma zamiar rozegrać kilka meczów w Europie z zawodowymi bokserami. W chwili obecnej jednak nie podpisał jeszcze żadnego kontraktu.

Znakomity bokser polski T. Jarosz z matką na m/s „Piłsudski".

Bałtyk jesiennym mistrzem Pomorza w piłkarstwie

WKS Gryf (Toruń) zdobył wicemistrzostwo

Wczoraj odbyły się na Pomorzu ostatnie 3 spotkania w jesiennej rundzie mistrzostw piłkarskich pomorskiej kl. A. „Jesiennym" mistrzem Pomorza został RKS. Bałtyk (Gdynia), który w ostatnim meczu pokonał w Gdyni TKS. z Torunia w stosunku 3:1 (0:0). Bramki dla Bałtyku zdobyli Nowacki (2) i Nowak (1), dla TKS-u Duchnicki. Sędziował p. Dołecki z Bydgoszczy.

Wicemistrzem został WKS. Gryf, wygrywając w Toruniu z PPW. (Grudziądz) w stosunku 1:0 (1:0). Gra nie ciekawa, stała na niskim poziomie przy przewadze Gryfu. Obie drużyny nie wykorzystały szeregu sytuacyj podbramkowych. Jedyną bramkę strzelił z karnego bramkarz Wyczyński. Sędziował słabo p. Włoch z Tczewa. Widzów ok. 800 osób.

3-cie miejsce w tabeli zajął KS. Ciszewski z Bydgoszczy przez zwycięstwo nad swym miejscowym rywalem Polonią w stos. 2:1 (2:0). Bramka dla Polonii padła w ostatnich minutach gry, którą strzelił w zamieszaniu podbramkowym Daniel. Bramki dla Ciszewskiego, obie z kornerów zdobyli Preja i Radzieja I. Ciszewski przeważał przez cały czas gry. Sędziował dobrze p. Stogowski z Torunia. Widzów ok. 2000.

Czwarte miejsce zajął toruński T. K. S., któremu nie poszczęściło się w Gdyni z Bałtykiem — piąte Unia tczewska, szóste PPP., siódme Polonia i ostatnie najsłabsza drużyna WKS. Inowrocław.

Piłkarzy pomorskich czeka obecnie dłuższy odpoczynek zimowy, by na wiosnę ruszyć do boju w drugiej, wiosennej, decydującej o mistrzostwie i udziałowi w walkach o wejście do Ligi — rundzie. Dobra zaprawa gimnastyczna naszych piłkarzy w hali najlepiej wpłynie na kondycję graczy i rezultaty w postaci zwycięstw na wiosnę.

Sensacje ligowe

Cracovia sięga po tytuł mistrza prowadzi wciąż w tabeli

Oczekiwane z wielkim zainteresowaniem zawody ligowe Cracovia — Ruch zakończyły się zasłużonym zwycięstwem Cracovii 4:2 (2:1).

Zawody powyższe wywołały w Krakowie kolosalne zainteresowanie gromadząc około 8 tys. widzów, w tym wielu Ślązaków. Ze względu na wielką wagę meczu dla Cracovii, której ewent. porażka przekreśliłaby jej szanse do tytułu mistrza Ligi napięcie na widowni było olbrzymie. Dla Ruchu zawody powyższe były stawką o tytuł wicemistrza i ewentl. supremację piłkarstwa śląskiego nad krakowskim.

Przebieg gry dostarczył widzom emocyj. Zwycięstwo Cracovii było w pełni zasłużone i mogło być cyfrowo nawet wyższe, był to jeden z najlepszych meczów tej drużyny w bież. roku. Bohaterem nazwać można debiutanta w ataku juniora Zastawniaka, liczącego zaledwie lat 15, który zdobył ostrogi napastnika, strzelając 3 bramki, co na pierwszy występ w drużynie ligowej jest swego rodzaju rekordem.

Gra była prowadzona w bardzo silnym tempie. Bramki strzelili dla Cracovii Zastawniak 3, Góra, dla Ruchu Peterek i Wiechoczek. Sędziował p. Kuchar ze Lwowa.

Niedzielne mecze o mistrzostwo Ligi nie wyjaśniły jeszcze, kto zdobędzie tytuł mistrza Polski. Cracovia dzięki zdecydowanemu zwycięstwu nad Ruchem umocniła się na pierwszym miejscu, ale równocześnie ukończyła już wszystkie rozgrywki i musi czekać biernie na dalszy rozwój wypadków. Do tytułu mistrza kandyduje poza Cracovią, jeszcze AKS., który ma jeszcze przed sobą dwa mecze. Chcąc zdobyć tytuł mistrza, AKS musi uzyskać przynajmniej trzy punkty, względnie dwa punkty, ale w bardzo wysokim stosunku cyfrowym. Rozstrzygnięcie prawdopodobnie padnie dopiero na ostatnim meczu ligowym. U dołu tabeli spadek Garbarni został już przesądzony przez zwycięstwo Pogoni nad Wisłą.

WISŁA POKONANA PRZEZ POGOŃ 1:0.

We Lwowie rozegrany został w niedzielę ostatni mecz ligowy. Przeciwnikiem Pogoni była Wisła, która została pokonana 1:0 (1:0). Przebieg meczu był dość ciekawy, mimo, że rozegrany został w czasie silnej wichury. Gra była zupełnie równorzędna. W obu drużynach najlepszą formę osiągnęły ataki, natomiast słabo wypadły linie pomocy.

Najlepszym graczem na boisku był skrzydłowy Wisły Habowski.

Decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył Zimmer w 23 minucie.

Widzów około 5000.

WARTA GROMI ŁKS. 7:0.

W Poznaniu odbył się przy pięknej pogodzie ostatni w tym sezonie mecz ligowy pomiędzy ŁKS. a Wartą, zakończony wysokocyfrowym zwycięstwem zielonych w stosunku 7:0 (2:0).

Gra obu drużyn była żywa interesująca i stała na wysokim poziomie.

Pierwsza połowa gry była równorzędna, choć Warta wykazywała więcej inicjatywy i lepszy start do piłki. Pierwszy punkt dla gospodarzy uzyskuje Nawrat. Drugą bramkę zdobył Szwarc.

Po zmianie stron zaznaczyła się wyraźna przewaga Warty, wynikiem której jest zdobycie 5 dalszych bramek, przez Nawrata (2), Kaźmierczaka (1) i Słomiaka (2).

Drużyna Warty była bardziej lotna, dobrze zgrana i pod bramką nadzwyczaj niebezpieczna, natomiast goście grali w drugiej połowie nieco ociężale i zawiedli w sytuacjach podbramkowych. Zwycięstwo Warty, aczkolwiek zasłużone, jest jednak swym druzgocącym wynikiem cyfrowym krzywdzącym dla łodzian.

Sędziował p. Krukowski z Warszawy, którego interwencje budziły niejednokrotnie zastrzeżenia.

Bokserzy Gryfu pokonali marynarzy z WKS Floty 9 : 7

Wczoraj odbyło się w Toruniu decydujące spotkanie bokserskie o drużynowe mistrzostwo Pomorza pomiędzy najsilniejszymi zespołami pięściarskimi WKS. Flota Gdynia i WKS. Gryf Toruń.

Sensacyjne to spotkanie zakończyło się zwycięstwem Gryfu w stosunku 9:7. Wyniki techniczne zawodów przedstawiają się następująco:

Waga musza: Jarnuszewski (Gryf) nie rozstrzyga walki z Iwańskim.

Waga kogucia: Grabowski II (Gryf) po bardzo ładnej walce wygrał wysoko na punkty z Gwardzikiem.

Waga piórkowa: Krzemiński (Gryf) po pięknym stylu pokonał wysoko na punkty Pasturczaka.

Waga lekka: Grabowski I (Gryf) po bardzo ładnej i ciekawej walce pokonał silniejszego fizycznie Jankowskiego.

Waga półśrednia: Lelewski (Gryf) po bardzo ciekawej walce pokonał wysoko na punkty Wasiaka.

Waga średnia: Piechocki (Flota) zwyciężył po nieciekawej walce Kamprowskiego.

Waga półciężka: Karolakowi przyznano zwycięstwo z Weznerem (Gryf).

W wadze ciężkiej z powodu braku przeciwnika zwyciężył w. o. Węgrowski (Flota). Sędziował w ringu b. dobrze p. Lewicki z Torunia, na punkty p. Łodyga z Grudziądza. Zainteresowanie zawodami bardzo duże. Publiczności około 2000.

O drużynowe mistrzostwo w boksie

Astoria bydgoska pokonała Z. S. Gdynia 10:6

Wczoraj w ramach drużynowych pięściarskich mistrzostw Pomorza miejscowy Z. S. Astoria pokonał Z. S. (Gdynia) w stosunku 10:6. Poszczególne wyniki były następujące (na pierwszym miejscu Astoria):

w wadze muszej — Wypijewski walkowerem wygrał z Szopińskim, w towarzyskiej przegrał na punkty;

w wadze koguciej — Wojtkowiak zremisował z Wojsławskim;

w wadze piórkowej — Radomski II. na punkty pokonał Nowakowskiego;

w wadze lekiej — Dorsz zremisował z Kowalskim;

w wadze półśredniej — Radomski I. przegrał w drugiej rundzie przez techniczne k. o. z Jurowskim;

w wadze średniej — Urbaniak wygrał w drugiej rundzie przez techn. k. o. z Andruszkiewiczem;

w wadze półciężkiej — Łuczka przegrał na punkty z Arndtem;

w wadze ciężkiej — Łukowski w drugiej rundzie wygrał przez techn. k. o. ze Swobodą.

Sędziował w ringu p. Grabowski, na punkty p. Kaliniak. Widzów ok. 800.

TABELA LIGOWA

	Gier	Pkt.	St. br.
1) Cracovia	18	26:10	43:16
2) A. K. S.	16	24:8	35:16
3) Ruch	18	23:13	46:29
4) Warta	17	20:14	38:33
5) Wisła	17	17:17	31:21
6) Pogoń	17	17:17	24:23
7) Ł. K. S.	18	16:20	36:39
8) Warszawianka	17	16:18	31:42
9) Garbarnia	18	15:21	28.39
10) Dąb	18	0:36	0:54

Ze zjazdu Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów OK. VIII

w Toruniu

(es). W dniu wczorajszym odbył się zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów OK. VIII w Domu Społecznym. Zjazd był liczny i rozpoczął się w pierwszej części swego programu wspólnie ze Zjazdem Prezesów i Komendantów Powiatowych Związku Rezerwistów.

1) Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem w Kościerzynie. 2) Członkinie Rodziny Rez. w Chodzieży w czasie robótek w świetlicy.

Po części oficjalnej nastąpiła krótka przerwa, podczas której delegaci Związku Rezerwistów byli podejmowani przez Zarząd Okręgowy herbatką.

Członkinie Rady Okręgowej R. R., po spożyciu wspólnego obiadu w serdecznej i miłej atmosferze, udały się do górnej sali Domu Społ., gdzie kontynuowały obrady w gronie śriślejszym, omiawiając swe sprawy organizacyjne.

Podstawowym punktem obrad Rady Okr. R. Rez. były wybory nowego Zarządu, które dały następujący wynik (Zarząd dotychczasowy z nieznacznymi zmianami).

1) Przewodnicząca p. Maria Makowska
2) wiceprz. p. Maria Dalkowska
3) II wiceprz. p. Jadwiga Iskierkowa.
4) sekretarka p. Maria Cegielowa
5) skarbniczka p. Maria Bernolakówna
6) ref. wych. ob. p. Maria Szpręglewska
7) ref. op. społ. p. Tomczyńska
8) członk. Zarz. pp. Maria Nowakowska, Kröenitzowa, Kurpisz-Stefanowa, Szadurska.

KOMISJA REWIZYJNA

1) Przew. p. Juliusz Chmielowski
2) inż. Iskierko, 3) dyr. Antoni Makarski.

* * *

Po wyborze Zarządu zjazd uchwalił następujące rezolucje:

Do
PANI MARSZAŁKOWEJ
PIŁSUDSKIEJ

Walny Zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów przesyła Ci, Pani Marszałkowo, jako Swej Protektorce wyrazy czci oraz zapewnienie, że w pracy naszej dla dobra organizacji i Państwa nie ustaniemy.

Do PANI
GENERAŁOWEJ BERBECKIEJ

Walny Zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów przesyła Ci, Pani Generałowo, wraz z wyrazami głębokiego szacunku zapewnienie, że w pracy nie ustaniemy.

Do PANA
WOJEWODY POMORSKIEGO
MIN. RACZKIEWICZA

Walny Zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów składa Ci, Panie Ministrze zapewnienie, że w pracy swej dla dobra Pomorza i Państwa nie ustaniemy.

Za Prezydium
Maria Makowska.

* * *

Szczegółowe sprawozdanie podamy w jednym z następnych numerów.

Należy w końcu zaakcentować, że Zjazd Rady Okr. Rodz. Rez. odznaczał się niepowszednim poziomem obrad, na jaki się zdobywa społeczne wyrobienie i rzetelna organizacyjna kultura.

Szwalnia Rady Okręg. Rodziny Rezerw. w Toruniu.

Kurs instruktorski LMK

Zarząd okręgu pomorskiego LMK. organizuje w Toruniu w dniach 31 bm., 1 i 2 listopada br. kurs instruktorski, w myśl tegorocznego hasła LMK. „Chcemy silnej floty wojennej i kolonii". Mieć on będzie na celu gruntowne zapoznanie uczestników z problemami, dotyczącymi naszej marynarki wojennej i handlowej oraz kolonii. Kurs będzie się odbywał pod przewodnictwem wiceprezesa zarządu okręgu p. komandora Kłossowskiego i obejmie szereg fachowych referatów oraz dyskusje.

Ze względu na to że 3-dniowe przeszkolenie i zorientowanie przedstawicieli poszczególnych obwodów i oddziałów naszego okręgu, w zasadniczych kierunkach działalności Ligi Morskiej i Kolonialnej, będzie miało doniosłe znaczenie, jest rzeczą bardzo wskazaną, ażeby **wszystkie bez wyjątku obwody i oddziały** wysyłały na kurs swoich delegatów w ilości co najmniej 2-ch osób na oddział, których przybycie należy zgłosić niezwłocznie.

Kurs instruktorski należy obesłać przede wszystkim osobami, posiadającymi zdolności organizacyjne i zapał do prac LMK. oraz rozporządzającymi odpowiednią ilością wolnego czasu.

ABY BLIŻEJ STALOWNI...

Pod kierownictwem i opieką „Unii" grudziądzkiej powstaje nowa fabryka w Sandomierskiem

Zainteresowani kolportawanymi wiadomościami o inicjatywie największej w Polsce fabryki maszyn i narzędzi rolniczych „Unia" S. A. w Grudziądzu, powołania do życia nowej wytwórni tej samej branży w okręgu sandomierskim, zwróciliśmy się o wyjaśnienie w tej sprawie do dyrekcji fabryki w Grudziądzu. Wyjaśnieniami tymi, udzielonymi w formie wywiadu przedstawicielowi naszego pisma, coprawda bardzo skąpymi, jednak jako pochodzącymi z autoratywnego źródła, pragniemy podzielić się z licznymi naszymi czytelnikami.

— Pan redaktor zapytuje, co skłoniło władze naszego przedsiębiorstwa do udziału w instalacji fabryki maszyn i narzędzi rolniczych w okręgu sandomierskim. Odpowiedź na to pytanie w formie wystarczającej, znaleźć można w bilansowym sprawozdaniu zarządu przedsiębiorstwa za rok 1936, ogłoszonym w maju br. w części poświęconej zagadnieniu dochodowości naszego warsztatu pracy. Odnośny ustęp sprawozdania posiada następujące dosłowne brzmienie: „Wynika to z fachowej analizy możliwości rentownych przedsiębiorstwa, pracującego normalnie w niesłychanie ujemnych warunkach konkurencyjnych, ze względu na niekorzystne położenie geograficzne, a ostatnio, w latach kryzysu, z powodu przestawienia przez hutnictwo naiskie części swej produkcji surowcowej na przetwórczą, co przy dysponowaniu niższą ceną surowca od cen dyktowanych rynkowi przez kartele, stworzyło nowe i groźne niebezpieczeństwo dalszego obniżania możliwości rentownych przedsiębiorstwa. Zarząd ostrzega przed jakimikolwiek bądź złudzeniami pod tym względem, mimo stale postępującej poprawy obrotów, bo gdy w okresie sprawozdawczym osiągnęliśmy obrót, zbliżony do roku 1931, to przeciętna za 1 kg produkcji jest o 20% niższą, mimo, że koszty ogólno-administracyjne zredukowane zostały w tym czasie o 25%".

Jak pan redaktor widzi, chodzi w danym wypadku tylko i wyłącznie o dochodowość, która staje się zagadnieniem bardzo trudnym do rozwiązania w obliczu niewspółmiernych szans z konkurencją hutnictwa, posiadającego w stosunku do nas, poza premią, wynikającego z naszego niefortunnego położenia geograficznego, dalszą nieograniczoną premię, wynikającą z możliwości konsumcyjnych tworzywa, za którą my jako przemysł przetwórczy, płacimy rynkową cenę kartelową. Naturalnie nie wszystkie huty zajmują wobec przemysłu przetwórczego takie stanowisko. Wystarczy jednakowoż, by na rynku o tak ograniczonej pojemności, jak nasz rynek osłabiony klęską kryzysu, zjawiło się dwóch choćby konkurentów z przemysłu kluczowego, by sygnalizować nam nie tylko daleko idącą ostrożność, ale również szybką i zdecydowaną akcję samoobrony przeciwko temu niewątpliwie groźnemu niebezpieczeństwu.

Nie wdając się w tej chwili całkowicie w ocenę tego, czy z punktu widzenia planowej gospodarki państwowej, dopuszczalną jest tego rodzaju konkurencja ze strony naszych dostawców stali i żelaza, akcentuję, że konkurencja ta odnosi się głównie i wyłącznie do najprymitywniejszych artykułów naszej wytwórczości, stanowiących mniej więcej 6—7% naszej ogólnej produkcji, oraz części zapasowych do niej.

Otóż zadaniem nowej placówki będzie przede wszystkim zaopatrzenie naszej produkcji w Grudziądzu głównie w półfabrykaty, które bądź nabywamy dotychczas u naszych konkurentów, bądź też produkujemy z wyraźną stratą w Grudziądzu. Pan redaktor zrozumie, że otrzymywać je będziemy z nowego miejsca pracy na zupełnie innych warunkach, zważywszy, że produkcji tej nie będzie obciążał ten niesłychany haracz frachtowy, pod którym ugina się poprostu kalkulacja produkcji w Grudziądzu, wynoszącej 10,20% wartości żelaza, 7,8% wartości stali, 6,6% wartości blachy żelaznej 101,4% wartości miału węglowego, 51,1% wartości węgla kostki, 42% wartości koksu kowalskiego. Oto są istotne powody naszej decyzji domicylowania części produkcji naszych zakładów w Sandomierskim. Wszystkie innne wiadomości, łączące się z tą sprawą, przypisać należy albo bujnej imaginacji kolporterów-amatorów, albo też gorączce konkurencyjnej prawdziwych oraz maskowanych „przyjaciół" naszych.

Stosunek „Unii" do nowej placówki przemysłowej polega, poza poważniejszym udziałem w kapitale, na opiece technicznej, a niezależnie od tego na gestii handlowej, mocą której „Unia" ma objąć całkowitą sprzedaż wyrobów tej wytwórni, która niewątpliwie w niedługim czasie przedstawi się zainteresowanej opinii publicznej, jako młody, ale na zdrowym kapitale i zdrowych zasadach kalkulacyjnych oparty twór polskiej inicjatywy przemysłowej. Jako miejsce pracy obraliśmy dla budującej się fabryki miejscowość Kunow, koło Ostrowca nad Kamienną, leżącą nad główną magistralą gazociągu, oraz przy linii kolejowej Sandomierz—Skarżysko.

O możliwościach rozwojowych oraz dalszych szczegółach tyczących planów przyszłości, chętnie udzielę panu redaktorowi informacji, ale już w następnym wywiadzie.

Na tym urwał członek zarządu firmy „Unia" p. dyr. Sztegger swe wywody, krępowany najwidoczniej tym, co się nazywa tajemnicą handlową.

Samobójstwo pastora

W piątek rano popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru pastor Hermann Wilk z Narzymia w powiecie działdowskim. Przyczyna bezpośrednia samobójstwa nie została wyjaśniona jeszcze. Podobno denat krótko przed śmiercią otrzymał list jakiś, po którego przeczytaniu zbladł i ogromnie się zasmucił. Treść listu pozostaje przedmiotem dochodzeń. Pastor Wilk był kandydatem na superintendenta w Działdowie, opróżnione po śmierci intendenta Barczewskiego. Prawdopodobnie list ów pozostaje w związku ze staraniami o to stanowisko. Pastor Wilk był lubiany przez okoliczną ludność.

Barka wjechała na drzewo flisacze i zatonęła

Na Wiśle pod Opaleniem nastąpiło zderzenie barki Bernarda Tuszyńskiego z Torunia z płynącym pod wodą drzewem. Barka załadowana była sodą przeznaczoną na eksport i zdążała w kierunku Nowego Portu. W chwili zderzenia barka została rzucona na mieliznę, przy czym rozbiło się dno, skutkiem czego statek rozłamał się i zatonął. Wartość barki nosi około 12.000 zł oprócz wartości towaru. Wypadku w ludziach na szczęście nie było.

PAŹDZIERNIK
25
Poniedz.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 25. 10. — Chryzanta.
Wtorek, 26. 10 — Ewarysta.
Środa, 27. 10 — Sabiny, Florentyny.

Z miasta

— **Bank Związku Spółek Zarobkowych** przypomina, że książeczki wkładowe rozdane młodzieży szkolnej przy zakupie książek, winny być bankowi przedłożone do rejestracji do dnia 1 listopada br. Rejestracja nie jest uzależniona do równoczesnego dokonania wpłaty na konto. Zawiązka wpłacona przez bank w wysokości zł. 1 podlega oprocentowaniu z chwilą rejestracji książeczki.

Zebrania — Odczyty

— **Zebranie Powiatowego Towarzystwa Kółek Rolniczych Oddział W. T. K. R. Bydgoszcz** — odbędzie się dnia 28 bm. w czwartek o godz. 11 przed poł. w Koronowie w sali na Grabinie. Na porządku dziennym m. in. referat na temat: „Ekonomiczne położenie wsi z uwzględnieniem wsi Ziem Zachodnich". Członkowie udający się w dniu 28 bm. do Koronowa kolejką powiatową, korzystają (za okazaniem legitymacji członkowskiej) z 50% zniżki biletów normalnych. O jak najliczniejszy udział w zebraniu prosi prezes.

Kronika policyjna

— **Kradzież trzewików.** Wybiwszy szybę w oknie wystawowym w firmie Zieliński (Gdańska 12) skradł nieznany sprawca parę nie dobranych trzewików męskich, gdyż oba od prawej nogi.

— **Więcej ostrożności!** Z podwórza biur ogrodów miejskich przy ul. Św. Floriana skradziono na szkodę p. Henryka Otlewskiego (Okopowa 7) rower męski wartości 50 zł. Drugi zaś wypadek miał miejsce w Otorowie w pow. bydgoskim, gdzie z podwórza domu p. Ottona Sterna zabrał jakiś nieznany dotąd sprawca rower męski na szkodę p. Fryderyka Krempica zam. w Solcu Kujawskim. Opis roweru: marki „Atlantik" Nr. fabr. 850230 nr. rej. W. 51065, rama czarna, kierownica zwykła, opony szare „Stomil" wolny bieg (Torpedo).

— **Złodziej w ogrodzie.** Z ogrodu p. Jana Szatkowskiego (Promenada 77) skradł niej. P. Stanisław (ul. Boczna 21) większą ilość warzyw wartości 100 zł. Sprawca został ujęty.

— **Podejrzanych ujęto.** Przytrzymani zostali na gorącym uczynku kradzieży klocków hamulcowych z dworca niej. Władysław M. (ul. Dwernickiego 3) oraz Karol W. (ul. Śluzowa 23).

— **Okradli pijanego.** P. Franciszek Łuski (Glinki 9) poskarżył się policji, że gdy wracał pewnego wieczora do domu w stanie podchmielonym, skradziono mu z kieszeni 140 zł. gotówki. Sprawców ujęto.

— **Włamanie do piwnicy.** Za pomocą oderwania kłódki dostał się do piwnicy jakiś nie wykryty dotąd sprawca, skąd skradł na szkodę p. Jana Walczaka (Jasna 24) węgiel wartości 10 zł.

— **Głodna złodziejka.** Stanisława Dzikowska (Zygmunta Augusta 26) doniosła policji, że kiedy wysłała swoją córeczkę z obiadem do męża, zaczepiła ją na ulicy jakaś kobieta, która w bezczelny sposób odebrała jej koszyk, w którym znajdował się obiad wraz z talerzami wartości 5 zł.

— **Smutny koniec libacji.** W czasie urządzonej libacji w mieszkaniu p. Bolesława Kłosińskiego (Nowodworska 24) skradł mu niej. Konstanty M. z Kruszyna 200 zł. w gotówce.

Dzień w Bydgoszczy

Peowiacy jadą do Wilna!

na wielki ogólnopolski zjazd

Związek Peowiaków zwołuje na dzień 11 listopada br. 1. Ogólnopolski Zjazd wszystkich Peowiaków do Wilna. Udział w nim zrzeszonych w Związku Peowiaków i Peowiaczek jest obowiązkowy a stojących dotąd jeszcze poza Związkiem bardzo pożądane. Członkowie rodzin wszystkich Peowiaków mogą również brać udział. Uczestnicy Zjazdu muszą być ubrani w przepisowe maciejówki. Wszystkim Uczestnikom Zjazdu przysługuje zniżka kolejowa 75 proc. od normalnej taryfy (z poznańskiego w obydwie strony ok. zł. 14,—) za okazaniem karty uczestnictwa, którą otrzymać można za opłatą zł 1.— po przyjęciu zgłoszenia udziału najpóźniej do dnia 18 bm. w biurach Kół Związku Peowiaków w **Poznaniu** (ul. Działyńskich nr 6 m. 4 tel. 32-32 w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17.00—19.00), **w Ostrowie Wlkp.** (u Dr. A. Bernadzikowskiego, ul. Koszarowa nr. 30), **w Gnieźnie** (u Dyr. Ubezp. Społ. A. Kubika, ul. Wawrzyńca nr. 18), **w Inowrocławiu** (u H. Łojewskiego, Al. Sienkiewicza nr. 3) i **w Bydgoszczy** (u p. dr Wł. Typrowicza, ul. Mostowa 12). Wszystkie pisma wychodzące w Województwie Poznańskim uprasza się o powtórzenie.

Nowe sukcesy sportowe Bydgoszczy

Członkowie PPW z najlepszymi łucznikami Polski

Do wieńca sukcesów sportowców bydgoskich dochodzi jeszcze jeden listek wawrzynu.

Po zwycięstwie Majewskiego (PPW Bydgoszcz), który w lecie tego roku zdobył mistrzostwo świata w Zawodach Łuczniczych w Paryżu, murowanego pułku piechoty w XII Narodowych Zawodach Strzeleckich oraz B.T.W. na polu wioślarstwa — mamy do zanotowania nowy triumf bydgoszczan.

Oto w dniach 16 i 17 października br. odbyły się zawody łucznicze o mistrzostwo Warszawy z udziałem zawodników całej Polski.

Mistrzostwo Warszawy na krótkie i długie odległości zdobył **Feliks Majewski** — PPW Bydgoszcz, pkt. 685, drugie miejsce **Władysław Włodarski** — PPW. Bydgoszcz pkt. 659.

Mistrzostwo Warszawy na odległości długie (konk. Ł. 12) Feliks Majewski pkt. 307, 2) Władysław Włodarski pkt. 254. Mistrzostwo Warszawy na odległości krótkie — Włodarski pkt. 402, 2) Majewski pkt. 378.

Zespołowo pierwsze miejsce i **tytuł Mistrzowskiego Zespołu m. st. Warszawy uzyskał zespół Pocztowego Przysposobienia Wojskowego w Bydgoszczy w składzie: Majewski, Włodarski, Dobrowolski.**

Z SALI SĄDOWEJ

Kombinator „radiowy" unieszkodliwiony

Za oszukańcze manipulacje otrzymał 6 mies.

Od dłuższego czasu grasował na terenie miasta i okolicy niej. Henryk Dylewski, który — podając się za radiotechnika — przyjmował aparaty do naprawy, a następnie sprzedawał je osobom trzecim.

Dylewski stosował także inne „chwyty". Z firmy Tyborski wziął on aparat radiowy wartości około 400 zł wystawiając wzamian za to weksle, które okazały się sfałszowane. Otrzymany aparat sprzedał komu innemu a pieniądze zużył na własne potrzeby.

Sześciokrotnie już karany za takie sprawki Dylewski otrzymał w sądzie grodzkim siódmy wyrok, opiewający na 6 miesięcy aresztu.

Gdy złodziej goni złodzieja...

Przed Sądem Grodzkim w Bydgoszczy odpowiadał za kradzież 21-letni Franciszek Zyśk, który wspólnie z kolegą po „fachu" dokonał kradzieży torebki przechodzącej ulicą kobiecie, niej. Olszewskiej.

Spryciarze opracowali plan kradzieży i jeden z nich wyrwał torebkę, wręczył ją Zyśkowi, a sam począł uciekać. Zyśk zaś począł wspólnika „gonić", krzycząc głośno: „Trzymaj złodzieja!". Za tę właśnie „gonitwę" otrzymał 6 miesięcy więzienia.

— **Nocny dyżur aptek.** Dyżur pełnią od dnia 25—31 bm. apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 3050 i apteka pod Koroną ul. Dworcowa 48 tel. 3301.

— **Komenda policji i urząd śledczy 27-00.**

— **Straż pożarna tel. 06.**

Pogotowie ratunkowe tel. 2615 i 2616.

Z Teatru Miejskiego

Dziś w poniedziałek i we wtorek wieczorem arcydzieło literatury światowej **„Nieboska komedia"** Z. Krasińskiego w doskonałej realizacji reżyserskiej i aktorskiej.

W środę i czwartek **„Księżna Czardaszka" E. Kalmana.**

W nadchodzącą sobotę Teatr Miejski występuje z premierą nowej operetki. Będzie nią nie grana w Bydgoszczy niezmiernie melodyjna o muzyce wysoce wartościowej **„Lizistrata"** P. Linke'go.

Reżyseruje M. Domosławski, muzyczne opracowanie kapelmistrza Sillicha.

Debiut Basi Putzównej. W nadchodzącą niedzielę o godz. 16 zadebiutuje na naszej scenie znana w szerokich kołach bydgoszczan Basia Putzówna w operetce Kalmana **„Księżna Czardaszka"** jako odtwórczyni tytułowej postaci.

REPERTUAR KIN.

APOLLO: „Na bezdrożach" i nadprogram.
BAŁTYK: „Upiór na sprzedaż" i „Przed mieście".
KRISTAL: „Jej największy błąd" i tygodnik Pat'a.
MARYSIEŃKA: „Trafalgar" i nadprogram.
CAPITOL: „Król kobiet" i „W zamieci ognia i żelaza".

Związek Księgowych w Inowrocławiu

W sobotę 16 bm. odbyło się konstytucyjne zebranie Księgowych i rzeczoznawców w Inowrocławiu, celem utworzenia miejscowego Koła. Obradom przewodniczył prezes Centrali p. dyr. Witek. Po zaznajomieniu się z zadaniami Związku i wszechstronnej dyskusji uchwalono założyć Koło w Inowrocławiu i dokonano wyboru Zarządu Koła na czele którego stanął p. Jędrzejczak, zaprzysiężony rewizor ksiąg. Członków zgłosiło się 25. Z Bydgoszczy wziął udział cały prawie Zarząd Związku i szereg członków po za prezesem p. dyrektorem Witkiem, pp. Huzarski, Węglikowski, Szczepański, Koszański, Biały, Mężyński i inni.

Nowa zniżka cen artykułów żywnościowych

Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że ceny maksymalne za 1 kg. ustalone zostały jak następuje:

Smalec wieprzowy 2,40 zł.; słonina świeża 1,80; boczek surowy 1,50; boczek wędzony 1,90; karkówka 1,60; mięso wieprzowe średniej jakości z dokładką do 20 proc. kości 1,40; mięso wieprzowe średniej jakości bez dokładki kości 1,60; podgardle 1,20; kiełbasa biała 1,90; kiełbasa pomorska 1,60; czosnkowa I gatunek 1,50; II gatunek 1,30; królewiecka 2,40; wątrobianka zwyczajna 1,00; wątrobianka z tłuszczem (wiejska) 2,40; wątrobinaka bez tłuszczu 2,40; salceson zwyczajny 0,90; salceson z ozorem 2,40; mortadela 2,40; kaszanka I. gatunek 0,90; kaszanka II. gatunek 0,50; noga gruba 1,30; noga cienka 0,30; kotlet 1,70; cynaderki 0,90; wątroba wieprzoa 1,50; mięso wołowe średniej jakości z dokładką do 20 procent kości 1.40; mięso wołowe średniej jakości bez dokładki kości 1,60; zrazówka 1,80.

Powyższe ceny obowiązują na terenie miasta Bydgoszczy od dnia 22 bm.

WRAŻENIA TEATRALNE

Nieboska komedia

Poemat dramatyczny w 4 częściach Z. Krasińskiego.

Sto i cztery lata minęły od chwili, gdy w Wiedniu, w skromnym domu czynszowym przylegającym do kośc. św. Michała 22-letni zaledwie młodzieniec podjął się w malignie genialnego, proroczego natchnienia walnej rozprawy ze światem i z sobą, gdy począł tworzyć przedziwny poemat, nabrzmiały kosmicznym żarem bolu poznania, zwątpienia w moc ducha ludzkiego, przesiąknięty chorobliwym zgoła pesymizmem, pełen nieubłaganego smagania przyziemności człowieczej, uwieńczony jednak potężnym akordem wiary w boskość praprzyczyny i pracelu wszechbytu. I powstało jedno z najwznioślejszych i najtragiczniejszych dzieł, jakie posiada literatura świata. Powstała wspaniała wizja mrocznej drogi cierniowej, której kres rozwidniał „słup śnieżnej jasności", „oburącz wsparty na krzyżu, jak na szabli — Mściciel".

Z szeregu obrazów, ociekających serdeczną krwią poety, malowanych z dantejską grozą wyobraźni, wyłania się dusza ludzka, odkryta bezlitośnie w swych ropiejących ranach upodlenia i rozpaczy, a jednocześnie z niewymowną miłością wzniesiona na wyżyny chwały w swych porywach bohaterstwa, świętości. Nikt chyba mimo okrutnego j'accuse tak nie pokochał człowieczeństwa jak Zygmunt Krasiński — ów niezapomniany poéte maudit, nikt też z taką odwagą i tak bezlitosnym ekshibicjonizmem nie przedstawił człowieka w najhaniebniejszym upadku. „Nieboska" jest najsurowszym oskarżeniem rodzaju ludzkiego a jednocześnie i najpiękniejszą apoteozą posłannictwa wiary na jaką zdobyć się mogła myśl twórcza.

Już w genezie poematu tkwi tragizm życia Krasińskiego. „Nieboska" poczęta początkowo jako tragikomedia mieszczańska, przeistoczyła się w trakcie narastawia twór czego w dramat ogólno-ludzki. Poza czasem i poza przestrzenią, mimo iż zrodziła ją rzecz tak uchwytna jak niepowodzenie resurekcji listopadowej. Wybuch powstania podziałał silnie na uczucia Krasińskiego, ale potężna wola ojca — renegata i apostaty, której ulegał bezwzględnie, kładła kres rodzącym się w duszy Zygmunta porywom. Burzył się wprawdzie przeciwko postępowaniu ojca, lecz brakło mu sił na przełamanie woli ojcowskiej, chociaż cierpiał bardzo z powodu swej bezczynności. „Proszę codziennie Boga, by mi pozwolił za Polskę zginąć, czy w boju, czy na rusztowaniu, byleby za Nią. To będzie dniem najpiękniejszym w mojem życiu" — pisał Krasiński w r. 1832 do jednego ze swych przyjaciół. Był to jednak chwilowy poryw. Wola ojca okazała się silniejszą od szlachetnych pragnień poety, od wyrzutów sumienia, od udręczeń wewnętrznych, jakie go spalały w okresie tragicznych wstrząsów Ojczyzny. Stopniowo zaczął usprawiedliwiać tę bezczynność, skłaniając ucho „trzeźwym" argumentom ojca. A graf Wincenty Krasiński, dawny żołnierz napoleoński, najbliższy towarzysz broni ks. Józefa, naczelny wódz oddziałów polskich w armii francuskiej, a w końcu... dowódca dywizji gwardii carskiej, zausznik cesarza Aleksandra I. i jego sukcesora Mikołaja I. — dziwy prawił synowi o „buntowszczykach" polskich, że są nimi heretycy z piekła rodem, ideowi druhowie dekabrystów, intelektualni hoplici Sain-Simonsa. Czy tym podszeptom, dyktowanym być może troską o zdrowie i życie słabowitego kontynuatora rodu Krasińskich wierzył Zygmunt? Trudno orzec! W każdym razie dla zgłuszenia wewnętrznego jęku niemocy chciał być mamiony. Zastrzeżenia ojcowskie trafiały zresztą na grunt przygotowany. Poetę mierzwiły doktryny apostoła genewskiego i jego uczniów Fouriera i Enfantina, miał w żywej pamięci okres konwentu francuskiego, głośny naonczas strajk w tkalniach lyońskich oburzył go do głębi. Jednak cierpiał, bo mimo wszystko — jak wyznał szczerze w jednym z listów — solidaryzował się z „epoką ginącego świata" a jednocześnie nie wymógł na sobie zerwania z „kastą skazaną na wymarcie". Lecz zarazem uległość woli ojca — tego klasycznego reprezentanta „wymierającej" arystokracji wyzwoliła w Krasińskim kompleks pogardy i nienawiści ku niej. I w tym wytłumaczenie „kosmopolityzmu" „Nieboskiej", wytłumaczenie ucieczki od sprawy narodowej, nie poświęcenia jej chociażby jednej myśli, mimo iż w tym okresie ewokował krzykiem serdecznym: „Chcę dla tej ziemi (ojczystej) poświęcić życie moje, dni me i noce, smutek i radość, szablę moją i lutnię do ostatniego tchnienia".

Tak więc w odwrocie od sprawy narodowej zaszył się poeta w kręgu rozmyślań nad przyszłością walk społecznych. Przeciwstawił dwa światy: arystokrację i demokrację w starciu na śmierć i życie. I z obu zdarł osłonę ideologicznych kwietyzmów. Pozostały nagie szkielety jako widma przemijającej rzeczywistości. Obóz arystokracji, któremu hr. Henryk przewodzi — to skupienie błękitnokrwistych „schyłkowców" bez wiary, mocy, godności osobistej. Nie przerasta ich wartością demokracja — tłuszcza pijanych krwią chłopów, rzeźników, niewiast, zbiorowisko żydów, goniących swe fantomy plemiennego panowania nad światem, trzoda służalcza fanatyków i utopistów wszelakiego rodzaju, dyszących nienawiścią do całego świata dotychczasowego, poddająca się bezwzględnie rozkazom Pankracego, wcielenia zimnego rozumu, „młodszego brata szatana". Wynik starcia zgóry wiadomy. Przeciwników zetrze w proch ich marazm ideowy, skostnienie serc. Zbrodnie nowe zastąpią stare i „same się potępią w obliczu Boga. Nic nie utworzą, nie zbudują, przejdą jak koń Atylli". Dzieło zniszczenia okupuje Pankraczy u szczytu swych osiągnięć śmiercią. Zabija go spojrzenie Chrystusa, zrozumienie tragicznego błędu nieboskich poczynań. Henryka gubi poezja, trybuna ludu — myśl. A gruzy zbłąkanego świata obejmuje miłościwie ramionami Krzyż świetlisty. In hos signo — zbawienie.

Ocenę bardzo ciekawej inscenizacji i gry zespołu podamy w numerze jutrzejszym.

(m.)

Z cudów techniki

Tajemnice mikrofonu

75 lat mija od chwili odkrycia tego genialnego wynalazku

Tajemnice istnieją naturalnie tylko dla laików — ale czy do tej grupy nie można zaliczyć owe miliony ludzi, którym dzięki istnieniu mikrofonu daje się tak dużo rozkoszy duchowych? Słuchacze radiowi powinni się dowiedzieć co to jest mikrofon, z czego się składa i jakim służy celom. Mikrofon bowiem stał się dla nas symbolem radiofonii i jest niejako bramą wyjściową do dalekiej drogi, jaką odbyć muszą słowo i muzyka, zanim przez głośnik dotrą do naszych uszu. I wierny mikrofon podaje dalej każde do niego wyszeptane słówko, każdy ton.

Niedawno minęło 75 lat od chwili, gdy Filip Reis dokonał epokowego wynalazku telefonu i mikrofonu. Genialna idea wynalazcy i jej podstawowe założenie pozostały jednak niezmienione do dzisiejszego dnia, bo na nich się oparto i na nich zbudowano radiofonię. Dzięki wykorzystaniu możności przemiany energii w tym wypadku drgań mechanicznych jakiejkolwiek membrany, płytki stalowej, energię elektryczną, z biegiem czasu osiągnięto zdumiewające rezultaty.

Najstarszym i najbardziej rozpowszechnionym jest mikrofon węglowy. Dzięki płytce węglowej zwanej membraną, następuje cudowne zjawisko zamiany energii dźwiękowej na elektryczną o tej samej częstotliwości. Wiemy, że np. mówiąc wytwarzamy drgania powietrza, zaś ucho środkowe zawiera błonę drgającą w takt zmian ciśnienia powietrza. W mikrofonie natomiast czynnikiem pośredniczącym jest proszek węglowy, a raczej jakość jego skupienia. Głośniejszemu efektowi dźwiękowemu odpowiada większe ciśnienie powietrza na membranę, a tym samym na proszek węglowy. Wskutek takiego działania ziarenka węgla zbijają się stwarzając mniejszy opór dla przepływu prądu.

Poza mikrofonem węglowym powstały mikrofony dynamiczne, kondensatorowy i ostatnio mikrofon kryształkowy. Okazało się bowiem, że przy mikrofonie węglowym przez poruszenie proszku węglowego powstaje pewien szum, poza tym do normalnego funkcj. potrzebna jest pewna odpowiednia siła dźwięku. Znane są ogólnie mikrofony kondensatorowe, przypominające swym wyglądem termosy a używane przy transmisji reportaży radiowych. Gruby brzuszek butelki zawiera wzmacniacz, podczas gdy prawdziwy mikrofon znajduje się przy główce przyrządu. Mikrofony kondensatorowe a zwłaszcze telefunkenowskie, będące przeważnie w użyciu, są bardzo czułe i transmitują najsubtelniejsze szmery uboczne. Zupełnie inne zadanie spełniają niedawno wynalezione przez Telefunken mikrofony kryształk., transmitujące jedynie głos speakera, o ile mikrofon blisko przykłada się do ust, a usuwa natomiast wszelkie szmery uboczne. Warczenie motorów na lotnisku, krzyk osób na stadionie sportowym itp. mikrofon kryształkowy eliminuje a przynosi jedynie to, czego reporter życzy sobie.

Jeżeli chodzi o coś więcej, wówczas posługuje się mikrofonem kondensatorowym lub dynamicznym. Bez względu jednak na formę mikrofon oddaje ogromne usługi ludzkości i jemu to zawdzięczamy tyle przyjemności i emocji.

Uroczystość poświęcenia nowej fabryki Philipsa

We wtorek odbyła się w Warszawie uroczystość poświęcenia nowej fabryki odbiorników radiowych Polskich Zakładów Philipsa (ul. Karolkowa 36).

Na uroczystość tę przybyli wicepremier inż. E. Kwiatkowski, min. A. Roman, podsekretarze stanu J. Szembek, M. Sokołowski, dr. A. Rose, J. E. ks. biskup dr. Gall, przedstawiciele władz państwowych, samorządowych.

Aktu poświęcenia nowej fabryki dokonał J. E. ks. biskup dr. Gall, który wygłosił krótkie przemówienie.

Następnie prezes koncernu dr. Antoni Philips wygłosił przemówienie, charakteryzując rozwój polskich zakładów Philipsa, które zostały założone w Polsce w roku 1921. Nowozbudowana fabryka radiowa, która dziś została poświęcona, zdolna jest wyprodukować rocznie 100.000 do 120.000 sztuk odbiorników. Zatrudnia zaś 2000 robotników i personelu technicznego, w tym 99,1 proc. Polaków.

Również i surowiec używany do produkcji jest przeważnie polski, a jedynie te rzeczy, których w kraju nie ma (15 proc. ogółem) są sprowadzane z zagranicy.

Na zakończenie goście zwiedzili szczegółowo urządzenie nowej fabryki.

„Duch" w rękach policji

O niczym nie mówiono w ciągu ostatnich miesięcy w niedużym mieście Abbeville na północy Francji, tylko o tajemniczym duchu pojawiającym się o północy na ulicach. Cała równowaga i spokój mieszkańców został na długie tygodnie zakłócony tym niecodziennym zjawiskiem.

Szczególnie prześladował tajemniczy upiór spóźnionych przechodniów, powracających w różowych humorach z lokali publicznych. Zjawiał się niespodziewanie cały omotany jakąś niesamowitą bielą i hałaśliwym brzękiem łańcuchów zbliżał się do upatrzonej osoby. Zanim ta zdołała nieco oprzytomnieć z wrażenia, znikał równie niepostrzeżenie, jak się zjawiał. Dziewczęta wieczorem nie wychodziły z domu, nawet mężczyźni ku wielkiej uciesze żon niechętnie opuszczali mieszkania.

Upiór pojawiałby się może jeszcze przez długie miesiące, gdyby nie spryt policji francuskiej. Rzekomy duch został pewnej nocy osaczony przez władze bezpieczeństwa, skrępowany własnymi łańcuchami i uwięziony. Po zdemaskowaniu okazało się, że jest to mieszkaniec Abbeville, Rene Planquart, który będzie pociągnięty do odpowiedzialności za zakłócanie spokoju publicznego.

Ceny targowe na żywiec

Na targ, który odbędzie się w Gdańsku i Sopotach w dniu 26 bm. we wtorek, ustalono ceny za 50 kg:

świnie żywe powyżej 300 f.	G.	G.	59,—
świnie żywe klasa B	„	„	59,—
świnie żywe kl. C 221—240 f.	„	„	53,—
świnie żywe kl. C. 200—220 f.	„	„	48,—
lochy	„	„	42—44
cielęta bite	„	„	70,—

Wszystkie inne ceny pozostały bez zmiany.

Apel Zarządu Bratniej Pomocy Studentów U. J. w Krakowie

Do byłych członków Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (dawniej Towarzystwo Wzajemnej Pomocy U. J.).

Zarząd Bratniej Pomocy Studentów U. J. zwraca się tą drogą do wszystkich byłych członków B. P. z prośbą o spłatę długów zaciągniętych w B. P. w czasie studiów uniwersyteckich.

W myśl statutu B. P. i podpisanego rewersu dłużnego, każdy pożyczający zobowiązał się spłacić wypożyczoną kwotę bez upomnień, najpóźniej w ciągu trzech lat po opuszczeniu Uniwersytetu.

Idąc na rękę dłużnikom, Zarząd może zgodzić się na miesięczne ratalne spłaty, z tym, że wysokość rat zostanie uprzednio uzgodniona.

W wypadku gdyby powyższy apel nie odniósł pożądanego skutku, Zarząd B. P. będzie zmuszony ogłaszać w prasie nazwiska dłużników, celem uzyskania adresów a następnie dochodzić swych pretensyj na drodze sądowej.

Informacyj udziela: Oddział Wierzytelności Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, ul. Jabłonowskich 10/12, gdzie należy kierować wszelką korespondencję.

Programy radiowe

Poniedziałek, 25 października

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

13.00—14.45 „Dla każdego coś ładnego" — płyty. W przerwie o godzinie 14.00—14.10 Wiadomości z Pomorza i parę informacyj. 18.10—18.15 Program na jutro. 18.15—18.25 Pogadanka aktualna. 18.25—18.40 Chwila saksofonu. Wykonawcy: Stanisław Dębołęcki — saksofon, N. Pierzchałowa — akompaniament. 18.40—18.55 Lekcja języka polskiego z Katowic. 18.55—19.00 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Tańce i piosenki — płyty.

Wtorek, 26 października

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

11.40—11.57 Dawna muzyka — płyty. 13.00—13.10 „Pokłosie akcji zalesienia nieużytków" pogadanka rolnicza w opracowaniu inż. Alojzego Urbanowskiego. 13.10—14.45 „Dla każdego coś ładnego" — płyty. W przerwie o godzinie 14.00—14.10 Wiadomości z Pomorza i parę informacyj. 18.10—18.15 Program na jutro. 18.15—18.35 Pieśni w wykonaniu Marii Jędryczkówny. Akompaniament: Jadwiga Wojciechowska. 18.35—18.45 Skrzynka techniczna w opracowaniu Karola Miłobędzkiego. 18.45—18.55 „Higiena niemowlęcia" — pogadanka w opracowaniu dr. Błeńskiej. 18.55—19.00 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Tańce i piosenki — płyty.

TABELA LOTERII

Z dnia 23 października

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr. 37756

Zł. 2.000 na nry: 25264 25787

Zł. 1.000 na nry: 6923 49046 52578 113124 131156 187129 189069

Zł. 500 na nry: 14189 82867 83260 141443 159983

Zł. 400 na nry: 32987 49997 73280 95258 105082 161896 178570

Zł. 200 na nry: 39528 68306 79118 80772 88616 106066 109057 112530 173360 177604 179380

Zł. 150 na nry: 7974 8067 24713 24995 44154 44326 46463 48639 51933 58115 73137 78127 81148 86438 92565 93874 96564 96950 99714 109257 110349 117939 134354 137249 156699 158160 158726 159637 161433 163972 166746 188364 194886

Wygrane po 100 zł

830 1091 132 925 2024 3078 226 703 803 4044 94 442 773 5294 722 7040 92 335 77 985 8153 82 578 643 9673

10000 248 336 420 500 633 11342 670 742 12244 13042 791 915 14455 15190 790 1 16588 822 17901 97 18066 840 19591 654 62 728

20254 96 422 21886 22950 23308 917 24323 739 833 25523 641 75 26370 561 27203 341 652 28598 943 29717

30999 31336 818 32444 853 33560 687 988 34176 456 753 35053 852 36512 37099 102 259 734 38022 522 905 39567

40063 468 531 41349 516 62 42265 43010 488 44484 756 45357 655 46157 652 753 62 47026 218 575 760 48719 49014 161

50095 188 815 960 51077 227 52078 285 390 427 737 869 53071 227 539 629 34 44 54149 571 832 55012 940 56606 57218 712 28 75 826 980 58271 613 898 59107 319

60586 61251 323 989 62148 63018 232 48 49 88 547 894 64006 85 735 947 65691 822 49 81 67069 938 39 68956 69574 789

70277 603 17 80 71265 66 453 742 72936 73438 84 805 931 74003 520 75209 62

76576 77166 477 839 88 78113 149 77 665 710 79022 66 201

80216 431 689 926 81229 586 621 82385 519 40 661 83320 923 84276 318 85621 867 86338 70 87769 88088 145 687 729 89216 584

90498 620 822 91041 192 272 316 709 932 92692 891 982 93067 315 553 967 94162 510 57 780 852 95054 233 833 54 947 96297 395 744 97843 910 98361 646 99021 820

101276 102219 447 502 719 103330 416 577 769 104394 105434 48 107695 108388 413 556 109851

110835 976 111258 553 112095 238 549 113514 874

114016 572 817 115085 116470 823 117049 98 118962 119017 78 104 301 45 669

120297 748 67 121973 122079 162 465 123276 124409 694 511 125031 531 126367 441 127282 685 952 128960 129105 453 665 782

130029 759 131114 715 77 132665 133188 134431 867 76 135147 510 73 91 631 906 136524 811 137309 544 915 138327 84 139486

140184 141692 142002 143496 144245 969 145070 219 509 147737 878 148020 893 948 149199 292 315 772 816

150367 151587 [illegible]

[illegible] 587 92 972 155477 156578 801 157204 376 159264 503 18 689 822

161082 162909 163083 670 165307 820 80 900 166343 886 167579 833 168062 169564 545 898

170544 171791 172384 418 674 173139 334 910 174101 265 493 175261 473 176644 957 177554 82 178236 98 336 597 801 179147

180109 19 98 404 15 701 181095 489 182810 183949 184756 185131 523 186240 401 187289 748 188132 262 366 570 819 189269 487 823

190083 191365 414 914 192136 193173 237 424 58 524 623 194246

Wygrane po 50 zł

36 1129 632 47 747 801 959 2012 152 395 592 4 675 744 992 5 3634 4031 257 473 667 872 5497 589 951 6075 120 42 996 7050 388 718 821 13 560 750 865 9674 705 841 911

10042 179 432 573 786 11016 23 421 591 916 12091 241 364 663 831 982 13089 716 900 4 14170 391 510 828 60 15290 425 576 700 16204 733 17303 521 39 691 954 18020 142 536 660 711 19019 50 120 9 384 559 89 666 776 827

20027 52 97 864 957 21415 535 701 22239 523 737 49 24130 257 413 507 79 98 25085 120 250 26560 860 27034 227 312 52 933 28232 58 344 510 848 962 29383 643 74 819

30350 824 31131 528 918 32320 430 80 720 47 33012 123 65 365 730 34041 3 114 65 97 769 35729 36345 451 37484 780 38582 647 84 88 39437 896

40018 103 605 762 41017 247 56 704 42014 216 486 658 43293 715 44928 45085 366 444 619 850 46071 146 60 203 690 949 47113 54 555 750 974 48368 451 532 626 725 971 49267 87 360 804 973

50007 300 60 78 535 51014 248 610 740 52561 865 53025 98 175 436 511 683 54016 222 407 81 729 841 55538 775 806 907 56293 726 825 85 57015 237 461 70 755 972 58135 203 69 364 459 520 842 59197 618 888

60210 327 536 981 61022 102 866 925 66 62045 74 135 242 351 410 707 991 92 63630 96 64233 494 594 724 65001 619 711 811 66457 771 67098 347 49 833 70 68277 82 69093 241 42 548 814

70697 745 71101 280 345 548 638 779 93 999 72238 612 792 915 73525 74086 328 426 837 75088

78132 544 708 27 91 79168 237 514 624 883

80139 204 418 87 569 617 81313 92 816 82505 612 907 83254 390 509 622 780 84061 284 92 408 61 18 833 934 85411 717 66 827 86068 141 59 98 238 546 57 84 643 87307 23 440 772 860 88105 85 487 658 82 89021 46 80 102 261 447 713 28 91

90018 151 306 438 524 63 765 882 950 91336 479 92205 682 93307 418 771 94404 630 820 95181 254 366 94 427 505 660 69 920 96902 97307 39 941 98309 559 99210 72 339 590 641 66 777 91

100655 953 101084 211 492 662 741 61 102171 264 572 88 103389 403 757 104061 150 772 105141 497 106121 43 47 296 486 107255 396 465 97 782 864 108098 234 847 109111 297 388 95 527

110269 304 668 706 941 111108 36 432 112034 145 546 719 821 113464 842 973 114424 65 688 872 950 115161 501 739 116132 578 804 37 117181 545 643 118102 660 963 119120 321 412 18 791 831

120233 76 413 121265 521 40 702 15 384 122421 645 123087 241 55 497 705 31 39 63 83 831 92 124210 456 655 86 804 41 48 371 [illegible]

945 128050 85 110 318 47 486 889 915 63 129051 473 571 719

130076 95 722 839 131181 132823 133500 40 785 87 134134 923 135630 847 136734 878 80 137084 646 757 99 138023 207 414 65 677 139313 914

140890 141311 410 15 685 844 142125 556 923 144491 972 145039 254 329 885 146347 419 619 147399 149691 998

150082 208 364 89 501 787 151413 756 929 152053 55 576 80 679 90 708 815 153514 670 154380 418 585 716 155001 668 805 8 970 156103 407 823 157595 158020 139 478 706 159114 297 477 537 42 898

160668 162124 202 764 163123 164133 288 383 427 597 640 735 165039 769 166349 409 954 167160 682 742 887 995 168048 54 792 805 169235 457

170730 171076 288 545 82 857 76 172401 873 930 173285 423 553 174015 661 835 915 177429 54 548 56 178542 748 910 179066 89 364 581 99 966 81

180327 493 525 605 181245 587 183338 636 56 77 708 848 184545 83 673 938 185058 222 26 324 448 829 71 186155 187802 188509 622 747 189637

190113 377 927 191858 192021 955 194098 418 561 696 877 994

III ciągnienie

Wygrane po 100 zł

743 1602 2255 371 232 5558 6235 958 7301 9706

10001 200 476 11138 936 12620 959 13470 736 14700 15705 17335 51 18530 19892

21688 22081 331 23830 24185 209 25580 894 933 26380 494 631 28929 29604

31445 905 33612 35217 339 36370 38478 621

43419 44916 45258 46904 47837 48002 678 49181

50150 595 51862 53060 510 54527 833 83 57540 52 691 58119 59116 463 83

61297 30 62049 53 870 970 63757 64865 78 65330 527 644 66484 770 67185 546 965 68460

70910 71835 73075 382 517 640 926 74492 531 75067 77213 78234 841 927

80187 81219 346 82271 78 83425 640 86816 979 87085 188 88531 806 89017 626

91406 636 841 92708 968 93769 94495 95127 96265 611 97709 98198 418 99883

100305 821 101059 973 102329 106388 108094 109339

111569 113403 31 116596 776 117896 118143

120406 121059 899 122475 123725 953 125645 126265 127540 707 128234 593

130168 466 132135 858 133027 134921 135045 433 753 136870 139018 150 890

140147 397 142404 143396 788 144732 145984 146439 148370 149471 59 601 23 762

152264 846 95 155586 159826

160926 161298 315 162184 163407 602 991 165374 167201 4 21 796 169196

170268 569 171504 173180 522 175167 90 342 540 176709 178776 832

180072 474 600 880 975 181736 183476 184720 186325 773 188135

190827 192980 193146 777 194060 792 866

Wygrane po 50 zł

1008 286 372 2132 3653 4076 5172 241 6461 843 7187 731 978 8244 725 995

10532 11237 664 727 12191 13674 14602 46 15085 346 708 16301 639 80 827 17558 19298

20548 719 87 21175 735 22425 543 23490 970 25416 552 26487 27458 631 28009 281 795 29727

30068 174 598 941 32537 93 34198 233 [illegible]

648 39118 533 940

40036 78 338 86 600 49 830 41697 702 42298 43136 415 44027 70 214 45820 46327 681 47640 48238 352 73 554 771 834 49371

52134 70 53135 399 54421 984 55400 913 56081 57513 672 58674 845 55 59327 680 886

60158 61390 919 34 62268 63146 726 64291 571 65152 443 669 66395 741 825 67614 801 68568

70164 71449 72002 99 322 882 73187 625 74516 75091 280 729 76462 626 77085 222 505 78954 79305 573

80572 81000 82154 86417 560 719 837 73 87125 89159

90134 591 91855 94013 95147 496 96029 40 263 97051 383 665 98305 743 99070 415 851

101291 440 710 35 103611 20 37 791 104579 777 105230 670 921 106132 417 874 107251 502 49 636 42 109350 740

110455 111180 286 112061 475 114877 115463 116307 868 117392 407 21 714 118508 657 119426 58 695 702 29 83

120019 396 597 719 70 121302 816 122125 123180 124496 681 125128 391 524 126503 128710 129272 385 518

130212 921 132697 133160 67 134503 136020 670 137539 926 139696

140278 936 142615 143365 68 145685 94 146590 631 147230 81 798 945 148820 68 149244 335

150138 971 151200 949 153839 154058 147 711 155247 833 156035 415 811 158607 159775

160901 161294 703 818 162361 163682 165009 773 166115 258 378 485 167080 716 168202 990 169232 475

171952 172895 173341 174232 764 175131 354 176277 694 177719 178046 407 179300 593 861

180395 809 181321 682 970 183157 797 184968 186190 377 187563 188484 569 878 923 189243

190338 554 633 38 191332 476 193215 194653 928

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł padła na Nr 184709

Zł 10.000 na N-ry: 11913 122728

Zł 5.000 na Nr 115149

Zł 1.000 na N-ry: 9962 108016 118166 154662

Zł 500 na N-ry: 12469 53289 84409 95502 98430 130792

Zł 400 na N-ry: 43642 67119 94970 129921 180401

Zł 200 na N-ry: 56968 60213 64680 76255 148819 164781 170317 181134

Zł 150 na N-ry: 14402 20016 23379 25620 38739 39121 149222 52071 53022 53181 62347 68146 72465 89396 95292 98465 102799 119095 119649 123295 136494 150740 166388 166651 170505 171063 188723 193708.

Wygrane po 100 zł

317 1183 229 84 408 698 2432 532 4890 5072 792 6209 783 7239 8454

10675 11546 12099 531 14859 15412 528 48 731 17288 765 98 18684 19752

22888 23467 24175 78 67 293 818 25156 905 26119 27955 28113 909 29917

30479 31513 787 32213 764 34425 35096 146 515 36225 91 789 38418 39780

41445 996 43105 44295 45191 892 46266 380 47766 49947

50538 719 51374 593 52465 53553 637 55746 56151 580 824 5704 212 8030 794 59957

60643 61319 863 62415 34 651 63026 64401 95 65624 97 755 902 66416 68182 223 445 70 507 877 96 69443 51

[illegible]

78117 79089 124 894

80717 82502 83585 84864 86097 274 87040 89808

90841 91083 312 92246 93739 973 94019 382 95112 380 434 938 97615 98539 99124 370 521

100317 935 102146 794 870 920 99 102079 611 103397 906 105712 106022 704 107332 870 108993 109228 90

110957 112516 113169 538 114377 115125 309 960 116141 497 117199 987 118356 539 119697 941 45

120681 761 121070 122425 965 123435 124692 125473 126500 62 127498 128189 559 129043

130266 775 809 131001 574 619 711 944 133548 74 134157 894 136106 553 139010 772 73

140258 142744 143021 144083 859 147234 480 793 148654 768

151829 43 152128 223 153158 230 72 155077 120 573 156320 157299 158236

161904 162563 740 166046 178 419 167241 168464 68 612 807 169095 186 265

170448 793 172040 415 173123 585 175643 176740 178634

180062 850 181538 182135 965 183017 175 211 731 184635 848 185811 186505 187491 189211 67

190444 191543 192729 872 193280

Wygrane po 50 zł

436 876 919 32 1325 703 2275 336 3005 674 814 4194 609 862 5470 6049 368 495 817 7004 79 666 8242 9232 507 749

10324 522 34 822 11318 461 725 869 13782 14480 710 15536 966 16054 17360 18036 19015

21126 22191 23193 776 24782 25099 410 26990 28020 62

30074 199 817 31307 671 32401 634 33020 34082 320 35326 683 37469 762 38581 39105 244 413 673

40182 363 588 609 13 41718 42183 443 514 43132 84 44445 709 5209 558 6382 830 77267 467 925 48535 686 49290 603 923

50778 51093 886 52173 53200 647 55269 571 675 56174 600 57232 550 989 58056 288 379 90 467 73 516 60 59876 968

60203 740 845 908 61641 62458 626 701 803 63038 239 784 85 64206 718 873 65071 679 66066 100 50 99 67503 8 704 68388 436 512 69243 454 948

70129 751 71656 838 72190 73010 162 655 823 75086 138 677 76603 847 77463 751 68 78255 96 79334 419 588

80148 81363 82143 839 83005 466 84862 85077 606 76 810 86023 87382 88622 779

90833 91018 52 491 92408 698 766 93065 216 780 808 94188 95685 734 96785 97036 195 394 529 64 686 98287 667 820 99392

100136 308 897 101028 190 102783 103178 344 104015 92 355 528 845 107180 108218 713 109093 512 679

110111 67 364 703 111018 655 112243 656 113662 87 847 69 78 114120 261 115870 116787 899 117280 562 909 10 118309 119317 356

120566 680 121413 93 681 123526 910 124392 125034 291 641 126032 151 863 127583 128528 129160 234 779

130073 651 765 83 131018 63 464 132366 133292 134149 135218 136014 218 739 137272 357 138184 329 87 743 139774

140156 141766 142958 144433 147247 728 148853 924 149474 966

150906 151082 263 406 152089 327 154373 807 155125 669 760 156087 158 157570 702 158438 873 159596

161822 162485 163370 76 629 849 981 164041 70 529 736 62 165144 725 166612 86 167415 96 662 876 169174 496 812

170060 359 839 60 92 171403 812 172547 173324 174442 864 175503 176540 178061 179141 753

181180 295 713 182162 938 183454 [illegible]

[illegible]

NA GROBACH *waszych drogich palcie lampki nagrobkowe znane ze swej dobroci – polskiej i chrześcijańskiej firmy*

POLO

DO NABYCIA WSZĘDZIE

Wróciłem

Dr. Zygmunt Dziembowski

chirurg i ginekolog

Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 16.

Tel. 15-26 Tel. 15-26

Godziny przyjęć: 7380

od 12 — 1 i od 3—5-tej po południu.

REUMATYZM STAWOWY

mięśniowy, jest to cierpienie rozwijające się na podłożu kwaśnym i przejawia się przez bóle w kościach i stawach, obrzmienie części chorych, trudność w chodzeniu i poruszaniu się. Mięśnie dotknięte reumatyzmem stają się bolesne. Ból lędźwiowy (lumbago), kręcz (szyja skośna) są to postacie reumatyzmu mięśniowego Bardzo często wytwarza się obrzmiałość stopy, napięstka lub kolan. Zmiany pór roku, wilgotne mieszkania potęgują reumatyzm, który rozwija się postępowo, o ile się go nie zwalcza. Przez rozpuszczenie kwasu moczowego we krwioobiegu, Urodonal wywołuje obfite wydzielanie moczu, spółdziałając z ustrojem w jego walce z reumatyzmem. W tych wypadkach

URODONAL

CHATELAIN'A (PARYŻ)

jest środkiem przeciwreumatycznym stosowanym i zalecanym przez lekarzy

FOGYL

CHATELAIN'A (PARYŻ).

Pastylki stosuje się przy schorzeniach gardła i dróg oddechowych.

7047

MAG Nr. 2

(NIE FARBA) przywraca UWYM WŁOSOM PIERWOTNY KOLOR

TORUŃ

PODANIE O PRZYDZIAŁ DEWIZ Z POLSKICH ZAPASÓW DEWIZOWYCH.

Podania o przydział dewiz na miesiąc listopad winny być wniesione na zwykłych formularzach najpóźniej do dnia 29 bm. Firmy, które terminu tego nie dotrzymują, mogą narazić się na nieprzydzielenie im dewiz w ciągu miesiąca listopada.

Niewykorzystane pozwolenia dewizowe za miesiąc październik firmy winny stawić niezwłocznie Izbie do dyspozycji.

Gdańsk, dnia 22 października 1937 r.

Gdańska Izba Handlu Zagranicznego.

Ogłoszenie

Zarząd Towarzystwa Budowy Kościoła Polskiego w Sopotach zwołuje niniejszym

roczne walne zgromadzenie

członków na dzień 5 listopada r. b. w Domu Polskim przy Eisenhardtstr. o godz. 20-tej.

Sopoty, dnia 23. X. 1937 r.

Józef Schwarz

prezes

7370

Stenotypistę lub stenotypistkę

kwalifikowaną, polsko-niemiecką, ze znajomością francuskiego i angielskiego przyjmie

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Oddział Toruński 7240

Uprasza się o złożenie pisemnych ofert.

B-cia KATARZYŃSCY

Hurtowy skup bydła i nierogacizny

Toruń, ul. Lubicka 17/21

zawiadamiają P. P. Rolników, że zakupują każdą ilość bydła i nierogacizny. 7178

Płacimy ceny rynkowe.

HURT DETAL

DYKTY

we wszystkich rozmiarach i jakościach poleca najtaniej

Skład Drzewa i Hurtownia Dykt

Toruń

Czerwona Droga nr. 23.

telefon 1518

obok Domu Społeczn. 9665

Skórki zajęcze

tchórze, lisy i podobne kupuje stale po cenach najwyższych

Z. Balcerowicz

Toruń, Żeglarska 21

7331C

Piękna willa

z kilkumorgowym ogrodem, w ładnie położonym mieście powiatowym, niedaleko Torunia, tanio do sprzedania. Zgłoszenia do admin. „Dnia Pomorza" pod „K45". 7374

Abażurki

na groby z wkładką wzmocnioną — 7½ grosza. Hurtownia **Jan Kapczyński**. Toruń, Szeroka 35. 7131C

Reklamowo!

Sprzedajemy tanio!

kuchnie . . od 80.— zl

sypialnie . . „ 280.— „

jadalnie . . „ 480.— „

Zamówienia — najniższe ceny! Sprzedaż Mebli. Toruń, Prosta 5 Spamiętaj

4591C

Najstarsza

i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska. 6957

Chorzy

mamy skuteczne zioła lecznicze. Hurtownia **Jan Kapczyński**, Toruń, Szeroka 35. 7132C

Mieszkania

3—4 pokojowe. Moniuszki 39. Wiadomość: Jendryca, Toruń, Słowackiego 23. 7239C

UWAGA!

Dotąd niebywałe, **leżanki po 25.— zł.** reklamowo - tanio różne meble.

Sprzedaż Mebli

Toruń, Prosta 5.

4590

Maszyny

do pisania nowe światowej sławy i używane różnych fabrykatów na dogodnych warunkach spłaty.

Naprawa maszyn w własnym warsztacie. 7364

W. Katafias

Toruń, Tel. 1447

Złoto stare i używane przedmioty ze złota kupuje

Cz. Lipczyński

Toruń, Król. Jadwigi 18, telef. 25-10. 7246C

GDYNIA

Większe

ilości **makulatury**, zakupujemy. Zgłoszenia pod adresem: Gdynia. Morska nr. 85, m. 7. 7278Mk

Makulaturę

wszelkiego rodzaju — używane worki cementowe nawet w największych ilościach zakupuję stale. Oferty kierować do Georg Friedrich Gdańsk, Hopfengasse 74, tel. 216-83. 7278M

Korzystna okazja.

Z powodu choroby skład wyrobów mięsnych i konserw, w centrum miasta natychmiast do sprzedania. Do objęcia potrzeba 10.000 zł. Oferty do admin. „Gazety Morskiej Ilustr." Gdynia pod nr. 1021. 7377M

JEŚLI SZUKASZ PRACY

GDY CHCESZ ZMIENIĆ MIESZKANIE

GDY POTRZEBNA CI KUCHARKA

GDY MASZ COŚ DO SPRZEDANIA

GDY ZGUBISZ COŚ WARTOŚCIOWEGO

GDY OTWIERASZ NOWĄ FIRMĘ

DAJ OGŁOSZENIE

DO NASZEGO WYDAWNICTWA

A OSIĘGNIESZ NATYCHMIAST POŻĄDANY SKUTEK.

Okazja

Perski dywan, radio „Philipsa" super. r, 36/37. Bola kryształowa — rower elegancki sprzedam bardzo tanio

DOM KOMISOWY

Gdynia, Świętojańska 79

6112M

GDAŃSK

Magiel elektr.

pralnia i prasownia, pewna egzystencja, koncesja niepotrzebna, stała bardzo dobra klientela. w ruchliwym punkcie w Gdańsku sprzedam natychmiast. Zgłoszenia pod nr. 1605 do „Gazety Gdańskiej". 7372Gdk

Gosposia

z dobrymi referencjami, umiejąca gotować i prać, poszukiwana dla kawalersk. domu. Oferty: Gdańsk, Reitbahn 19/20, Kiłaczycki. 7371Gdk

Stenotypistki

z dokładną znajomością języków; polskiego, angielskiego i francuskiego,

poszukuje poważna firma spedycyjna w w Gdańsku.

Oferty z życiorysem pod nr. 1600 do Adm. „Gazety Gdańskiej". 7368Gdk

Bardzo ładny pokój

umeblow. **w Gdańsku** ul. Dominikswall nr. 12, II. piętro prawo, zdatny **też na biuro,** do wynajęcia spokojnemu starszemu panu lub pani.

Telefon 25824.

7373Gdk

Zgubiony

dowód osobisty, wystawiony przez Kom. Rządu w Gdyni, na nazwisko Sosia Schilling recte Apfeldorf, unieważnia się. 7369Gdk

TCZEW

Służąca

do wszelkiej pracy domowej, umiejąca samodzielnie gotować do bezdzietnego małżeństwa potrzebna od 1 wzgl. 15 listopada b. r. Zgłosz.: Pomorski Dom Towarowy St. Szellong, Tczew, Dworcowa 34. 7378T

Chiromantka

Grafologini z Wiednia przepowiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Przyjmuje także w niedzielę i święta. Tczew, ul. Szopena 34, parter lewo. Ceny niskie. 7220T

Czeladnik

krawiecki na duże sztuki potrzebny. Fr. Werner. Grudziądz, Legionów 13, m. 1. 7265G

Numer akt: Km. III. 1580/36.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru III, Brunon Duplicki, mający kancelarię w Toruniu ul. Św. Jakuba Nr. 7, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 listopada 1937 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Toruniu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Stefana Haraburdy nieruchomości ziemskiej Papowo Toruńskie powiat Toruń, Tom V. wykaz L. 99, położonej w Elsnerodzie, gmina Lulkowo, powiat Toruń. Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Toruniu.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 47.840,—, cena zaś wywołania wynosi zł. 31.895,—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 4.784,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Toruniu, ul. Fosa Staromiejska, sala Nr. 44.

Toruń, dnia 23 października 1937 r.

Komornik: (—) Br. Duplicki.

Spis zapowiedzi Nr. z 37/37. (7366

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że

1) kawaler Jan Robert Stobba, dojarz, zamieszkały w Heubudach, Wolne Miasto Gdańsk, urodz. dnia 27. 3. 1912 r., syn Teofila Stobby i Joanny z domu Zdrowowicz, zamieszkałych w Konarzynach powiatu kościerskiego,

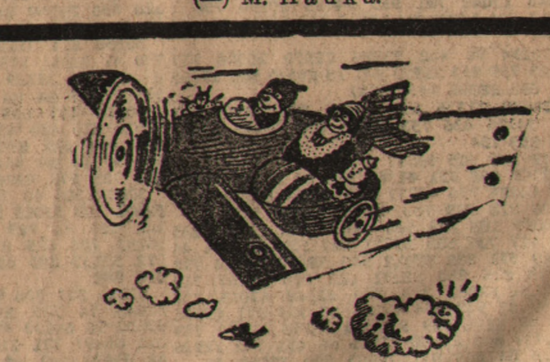
2) Emilia Antonina Chajnasz, stanu wolnego, urodz. 25. 7. 1920 r., zamieszkała w Bytoni powiat starogardzki, córka Franciszka Chajnasza i żony jego Marii z domu Kubacka, zamieszkałych w Bytoni, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w jednej gazecie w Gdańsku, w Gromadzie Bytoni i Zarządzie Gminnym w Zblewie. (7373

Zblewo, dnia 22 października 1937 r.

Urzędnik stanu cywilnego

(—) M. Hauka.

Motocyklista skonstruował sobie samolot.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.
Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Józef Kretowicz Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25 I. piętro, redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Franciszek Myśliński Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpow na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odp. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.